در زوایای ملک دولت آمده ... انوری ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

گرفت [illegible] بر ملک قرار گرفت
[illegible] زوال [illegible]
[illegible] بر ملک قرار گرفت
[illegible] کرفت

[illegible] اقبال باز [illegible]
[illegible] بام [illegible] یافت

[illegible] بار گرفت
[illegible] گرفت
[illegible] آسمان [illegible] گرفت

[illegible]

هو

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وزیر ملک سلطان معظم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وجود ... فر آفرینش
... نور آفرینش
حقیقت آمدی گوهر آفرینش
خلاف تو خاکستر آفرینش
... چنبر آفرینش
... کشور آفرینش
... آفرینش
... سر آفرینش
... آفرینش

[illegible]

... طبیعت

[illegible]

... آفرینش
... آفرینش
... آفرینش
... آفرینش
... آفرینش
... آفرینش

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ابو المظفر امیر غیاث الدین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ای بزرگی که [illegible]

[illegible]

سلام علیکم علیک السلام

[illegible]

ای خلافت چو شاه و کیخت ملک | مانده ان خاص و عام تو ایم | ما که در خانه ملک باشیم | همه در خانه غلام تو ایم

خواجه بین اگر سلام کند | بنده وآن چون برو سلام کنم | او چو مهمان خود قیام کند | [illegible]

[illegible]

اندر بلا رستم ... [illegible]

[illegible]

ای آفتاب چهره ... [illegible]

گر بر سر آب ... [illegible]

[illegible]

ای گل کان ... [illegible]

[illegible]

کم آید ... [illegible]

[illegible]

از تو چه ... [illegible]

[illegible]

آن گل کان ... [illegible]

[illegible]

اندری ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

زیرا که چو من فقیر نشسته شود [illegible]

پنهان نبود که [illegible]

[illegible]

آه جنت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۴۵

[illegible]

چو زلف تو شکسته و دوم درست | [illegible] | گفتی که ز عشق [illegible] | [illegible]

دستم که نگون به قناعت پیوست | [illegible] | [illegible] | [illegible]

ای شاه تو چه کامرانی پیوست | [illegible] بزم تو [illegible] | [illegible] | [illegible]

ای شاه [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

گر شیخ [illegible] که عالم [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

همواره [illegible] | چون دولت خویش کامرانی باد | ای [illegible] | این شربت آب [illegible]

[illegible] | [illegible] | احسان [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | ای [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

آن [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

ای [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

ای [illegible] | [illegible] | [illegible] | ای [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

چون [illegible] | [illegible] | [illegible] | چون [illegible]

عشقی [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | روز [illegible]

آن [illegible] | بر چهره [illegible] | [illegible] | [illegible]

دل [illegible] | جان [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible]

ای [illegible] | [illegible] | ای [illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible]

ای دل بگیر [illegible] بهشت گرفت | جز غوطه [illegible] گرفت | [illegible] | [illegible] گرفت

ای بی تو [illegible] بهشت | گر من [illegible] بهشت | [illegible] | کان [illegible]

هجران تو [illegible] | بهشت [illegible] | گریان [illegible] | تا چند [illegible]

هر روز که [illegible] | [illegible] | در عشق تو [illegible] | [illegible]

آن کار که [illegible] | وان [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | چون [illegible]

عمری [illegible] | [illegible] | شام [illegible] صبح | صبح [illegible]

عمری جگرم [illegible] | یکروز [illegible] | آورده [illegible] | [illegible]

با گل گفتم [illegible] می‌گرید | ماتم زده [illegible] می‌گرید | گل گفت اگر [illegible] | بر [illegible] می‌گرید

[illegible] | در صحبت [illegible] | در صحبت تو [illegible] | هم صحبت تو [illegible]

گردون ز وصال [illegible] | کان [illegible] | امروز [illegible] | کان روز [illegible]

زلف تو [illegible] می‌آید | از قامت [illegible] می‌آید | وای از سر زلف [illegible] | پس روز قیامت که [illegible]

رخسار تو چون [illegible] آمد | زلفین تو چون [illegible] آمد | بر جنگ [illegible] آمد | گر راست [illegible] آمد

گفتم ز فراق [illegible] می‌گرید | این ابر که [illegible] می‌گرید | گل گفت که [illegible] | بر خنده [illegible] می‌گرید

گل [illegible] شود | در پیش تو [illegible] شود | [illegible] | تا [illegible] شود

زلف تو [illegible] شکند | لعل لب تو [illegible] شکند | گل گفت که [illegible] آید | [illegible] شکند

باد سحری [illegible] دارد | [illegible] دارد | [illegible] گل | [illegible] دارد

روی تو [illegible] گیرد | گل [illegible] گیرد | برخیز [illegible] | تا [illegible]

چو [illegible] | وز [illegible] | از [illegible] | [illegible] مباد

چشم [illegible] | در [illegible] | از [illegible] | [illegible]

در چشمه [illegible] آب مباد | وز زلف [illegible] | ای نام مبارک [illegible] | وز آب [illegible] مباد

[illegible]

[illegible]

در مستی اگر [illegible] | ای دیده [illegible] | چندانکه [illegible] | بخت تو [illegible]

ای دل ز [illegible] خون [illegible] | عشق [illegible] | خوش خوش [illegible] | [illegible]

خاک قدم تو تاج خورشید [illegible] | یکروز [illegible] | [illegible] | این [illegible]

ای دیده و دل [illegible] | هست [illegible] | [illegible] | من [illegible]

از روز که بنده خاک خدمت [illegible] | در خدمت [illegible] سعادت [illegible] | امروز [illegible] | [illegible]

[illegible] فلک [illegible] | [illegible] | ای دل [illegible] | کان [illegible]

در [illegible] | تا چند [illegible] | خورشید [illegible] | [illegible]

با دل گفتم که عشق [illegible] | [illegible] | دل گفت [illegible] | [illegible] صبر [illegible]

[illegible] وصال [illegible] | [illegible] فراق [illegible] | گفتم [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

از چرخ [illegible] | وز بخت [illegible] | [illegible] | [illegible]

زلف تو [illegible] | این کار [illegible] | [illegible] | باشد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کر دوست مرا بکام دشمن درد و | یا خسته دل از سوز غمش درد | کو درد که این چنین خوار دارد | آن بخت غم کجا دل من دارد

زان روی که دل و دیده هم [illegible] | با عشق یکی شوند و آنهم [illegible] | صبر از دل [illegible] کاری [illegible] | ای صبر [illegible] که تو با چه [illegible]

گفت ار که مرا [illegible] | کان [illegible] | وی آن [illegible] | امروز [illegible] پشیمانی [illegible]

حد پرده [illegible] | تا روز چو شب [illegible] | از دست [illegible] | آنکس که چو روز [illegible]

خورشید [illegible] عاشق [illegible] | مخمور [illegible] | در کار تو کارم [illegible] | تو پای [illegible]

کر این [illegible] | تا من چو [illegible] | کر بهر [illegible] | من برکس [illegible]

در دوست [illegible] | وین کار [illegible] | وین طرفه که با تو [illegible] | دست تو [illegible]

دل محنت [illegible] | کر [illegible] جان [illegible] | عشق [illegible] | [illegible] از زمین [illegible]

ای عشق [illegible] | وی [illegible] | ای [illegible] | وقت آمد [illegible]

ای چرخ [illegible] | وی بخت جوان [illegible] | وی [illegible] | وی دست اجل [illegible]

وی [illegible] | وامروز [illegible] | ای [illegible] | جان [illegible]

با سینه [illegible] | زین [illegible] | کس [illegible] | [illegible]

ای [illegible] | کر [illegible] | تا [illegible] | از آب [illegible]

خورشید [illegible] | وز [illegible] | وز نام [illegible] | احسنت [illegible]

وی [illegible] | ور [illegible] | امروز [illegible] | ای [illegible]

ای دل [illegible] | ور [illegible] | باری [illegible] | وین [illegible] آن دل و دلبر [illegible]

[illegible] | وز [illegible] | وان آتش دل [illegible] | وان آب [illegible]

ای دل [illegible] | وی دیده [illegible] | ای [illegible] | وی [illegible]

از [illegible] | در [illegible] | وز [illegible] | [illegible]

ای [illegible] | چون [illegible] | چون [illegible] | من [illegible]

ای دست [illegible] | [illegible] | وی دست [illegible] | وامروز [illegible]

[illegible]

زلف

زلف تو دام [illegible] | کر [illegible] زلف [illegible] | باری [illegible] | چند [illegible]

[illegible] روی [illegible] | در عشق [illegible] | [illegible] | من [illegible]

[illegible] | از [illegible] | دست [illegible] | [illegible]

من دل [illegible] | [illegible] | [illegible] | وان [illegible]

من [illegible] | این [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | در [illegible] | از [illegible] | [illegible]

[illegible] وصل [illegible] | وی [illegible] | تا [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | من [illegible] | مستی [illegible]

[illegible] | [illegible] | از [illegible] پشیمان کردم | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

ای دل [illegible] | هم [illegible] | دل [illegible] | [illegible]

چون [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

از [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

در عشق تو [illegible] | [illegible] | [illegible] | هرچند [illegible]

وی [illegible] | [illegible] | امروز [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | وامروز [illegible]

در عشق [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | من [illegible]

زلفت [illegible] | هر جان [illegible] | [illegible] | [illegible]

ای [illegible] | چون [illegible] | چون [illegible] | چون [illegible]

[illegible]

[illegible]

ای دل اندر غم زلف شاه ارزو وای دیده مرا کشت به افشاندن زلف
وی فی کشته مرا کس آزاده ارزو وی یکجان آمده فریاد ارزو

از بهر جمال چند آمده ناکاه بر بام دو دیده ره طرف کرکاه
هر کس که بر یکبیت بستان اه خورشید بر آمد و بجز بر ماه

در راه خزینه کاتب خزانه گنجینه بخشی در شاه صل خانه
اورد صحرای جهان مردانه خواجه زیبکی پاره در ده دانه

ای طرف چمن کرده سحر [illegible] اینک عزیزی پرده [illegible]
او چون کل سر رو کرده [illegible] کل جامه دریده سر و حال [illegible]

دنیا که مرا بدست کیری یا نه فریاد رسی [illegible] اسیری [illegible]
گفتا که ترا دهند کی بپذیرم خدمت کردم اگر بپذیری یا نه

کسری که کمان عدل [illegible] حاتم که ز [illegible]
رستم که بکرز [illegible] چو زره پیروزه [illegible]

با من مکن [illegible] امروز نگاه آن لاغری که [illegible]
گفتا که بهم [illegible] چند انکه ببویم ای مسلمانان کاه

ای کاکلش چو [illegible] چون زهره [illegible]
چون تیر سنانی [illegible] عارض چو آفتاب و غلام چو ماه

تا روز غم تو دیدم [illegible] از روز و شب جهان [illegible]
بنمود چو چشم [illegible] شبها ز فراق تو [illegible]

ای امر تو ملک [illegible] برگرفته فرمان تو [illegible] برگرفته
روزی [illegible] نگاری [illegible] پیروزشاه و ملک جهان برگرفته

ای لشکر تو روی زمین برگرفته نام تو دیار ملک و دین برگرفته
روزی [illegible] سپاه تا [illegible] از روم [illegible] چین برگرفته

چون دیده [illegible] وز دل [illegible] خانه [illegible]
ای جان تو چه [illegible] یکسر [illegible]

در کعبه کریم [illegible] جان کردی با [illegible]
چون از سر این حدیث [illegible] دل [illegible] چون کردی

با دلبرم از زبان باد [illegible] گل گفت [illegible]
گفت [illegible] جامه [illegible] چون رنگ [illegible]

ای در چمن [illegible] با گل گفتم [illegible]
گل گفت که [illegible] چون جامه دریدی [illegible]

[illegible] رمزی [illegible]
گر [illegible] انکار که این سخن [illegible] شنودی

معمور [illegible] یکدم [illegible]
زر [illegible] مادر [illegible]

با دل گفتم که ای [illegible] کوئی که [illegible]
دل [illegible] در خدمت [illegible]

گفتی که [illegible] از خواجه [illegible]
دوران [illegible] مادر [illegible]

ای [illegible] وی خواجه [illegible]
ای [illegible] ای آب دریغ [illegible]

ز آن شب [illegible] کردیم فراق [illegible]
بس روز که [illegible] در آرزوی [illegible]

[illegible]

کاهی

گاهی که ز روی دست [illegible] بر کنده بر کو [illegible]
یکتو [illegible] بر زلف بتان [illegible]

او را که زخم دست [illegible] با [illegible] وصل تو [illegible]
بر چیده [illegible] آن [illegible]

کر من ز [illegible] حکایت کنی [illegible] حکایت کنی
[illegible] ورنه [illegible]

کر عاشق آن [illegible] در [illegible]
با [illegible] در [illegible]

کر در [illegible] هر [illegible]
کوئی که [illegible] در [illegible]

ای کرده [illegible] خواب [illegible] وی [illegible] جان [illegible]
بر دل [illegible] آن [illegible]

شب [illegible] خون [illegible] وز دیده [illegible]
چون [illegible] ای دل [illegible]

ای دل [illegible] تو دیدی [illegible]
این کار [illegible] جاری [illegible]

ای دل گفتم [illegible] [illegible]
من [illegible] دیدی که [illegible]

با دل گفتم [illegible] [illegible] عشق آن [illegible]
دل گفت [illegible] چو [illegible]

ای دل ز غم عشق [illegible] [illegible]
در عشق [illegible] اندر [illegible]

ای دل [illegible] خون [illegible] چندین [illegible] خون [illegible]
آن [illegible] لیکن [illegible]

گفتم [illegible] گفتا [illegible]
[illegible] از [illegible] چون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

حکایت رشید الدین وطواط

[illegible]

[illegible]

تمام مرصع

کمال الدین اسمعیل

[illegible]

... ان سینه‌ام

[illegible]

دیوان حکیم خاقانی شروانی علیه الرحمه

بسم الله الرحمن الرحیم

فلک کژروتر است از خط ترسا / مرا دارد مسلسل راهب آسا
نه روح الله درین دیر است چون شد / چنین دجال فعل این دیر مینا
تنم چون رشتهٔ مریم دوتا گشت / دلم چون سوزن عیسی است یکتا
من اینجا پای بست رشته ماندم / چو عیسی پای بست سوزن آنجا
چرا سوزن چنین دجال چشم است / که اندر جیب عیسی یافت مأوا
لباس راهبان پوشیده روزم / چو راهب زان برآرم هر شب آوا
[illegible] / [illegible]
شده [illegible] / [illegible]
مرا از اختر دانش چه حاصل / که من تاریکم او رخشنده اجزا
[illegible] / چو عیسی [illegible]

بمریم آن چه بنت است و تحقیق | کزو با زنده ورزند آدمیسا
چه جسکرها ز ... گردون | خلیل الله از او افتاده در وا
بپیغام مسیحی سحر راز سو به | که جوشنکش برو قطعای ثنا
بنام قیصران نام تفاخر | به ارزنگ صنم چین و ما
بسر ای حقائی از سوادای خامه | کو شیدیکه کف تیزی دوا
رسن ... اندکی عیسی | وزیر ... چه اندر او ... دارا
کو اینکه و ایوان ... | کو استغفر الله زین تمنا
نقطه وشمس ... | تعالی عن ... تعالی
خداوندا روم ... | عظیم ... خوا ... داوجا
عن عیسی و ... گواری | امن مریم و کهف النصاری
مسیحا ... قیصر ... | تر ... کف ... داوجا
بروح القدس و نفخ روح و مریم | به انجیل و حواری و مسیحا
مهد ... و حامل کر | بتقدیمات ... و ...
به ناقوس و زنار و قندیل | ... و ...
بپاکی مریم از ... | بدوری عیسی از پیوند ...
باحیه که ... | تحل ... گشت دنیا
بیاکف زاری ... | بیدای ... اسقف ...
که بیت المقدس ... | ... فرمان ... دنیا
رخت ... | لکف ... حلیت ...
... زلیخا ... سعد طلعت | ترتیب ... باد ...
سرو که عیسی اند ... | کف تیغ ازین ...

صبح است و گلگشن اخوان | آتش زده آب پیکران را
هنگام صبوح گوی صبح | هنگامه دریده اختران را
بر صرع ستارکان صبح | مانند نفس فسونگران را
یک می دو کرشمه کان فرح | رغم دل راکبان خوران را
دریاکش از آن چهار ساغر | کو ماند کشتی گران را
می آتش ازرق فسرده گنگ | خط در کش زهره پروران را
از بیم سر اهی ورزه سی | دستار ربچه سار دیلران
دستار ربچه زرک شکار | عاق غم بیوران را
هم خورشید چو کعبتین یک چشم | نظاره هلال منظران را
زهره بدو نظر از سر نقش | در رقص کشیده خواهران را
از باده چو شعله در صنوبر | کف کش رکف صنوبران را
شراب طرب بهره بارغا | از وسایق کرده ...
در کوی مغی زر است و قوت | تریاک مزاج کوه بران را
یاقوت ورزش ... آمد | جان داروی درد دلبران را
می ده ... چهره نقل | این شش دره سکران را
هر کس به جام در جوش | از سوخته دلی تران را
کز قطره رسد به بیدلان سی | یک دریا ده دلاوران را
وردی و سفال ... | صاف ... وحدف ...
شش پنج زند رز ... | یک نقش رسد فورتران را
چون ... ملک ... | خاکی شده ... سران را
خاقانی خاک حوض جنت | جام زرشاه کهتران را
وزوردی ... | خسرو ثانی صاحب القران را
خاقان کبیر ابوالمظفر | سرجوشه منظران را
در گردن گردن ... | الحمد ... خسروان را

تیغ تو ... عجب ساخت | چون قاف ... | فتح تو نهنگ لشکر ... | تاریخ ... خان را
... تو ... | هم ... جنبان را | پیچان ... رکت ... | آتش زده دیو لشکران را
... | کاشف رخت فتح ... | یک ... تو خضر ... | ... کشتی اختران را
... | او ... بریده ... | پس دو خنگ تیر ... | ... جگر ... تیزان را
... | دل داده نهنگ خنجران را | ... | خون ریخته ... خنجران را
هم ... | جوشن ... | ... | ... را
... | زهر آب ... قیصران را | چون ... | مریخ ... را
کز ... | ... خنجران را | ... | ... را

تیغ

شکسته دل‌تر از آن ساغر بلورینم

چو آن ... تو تحفه همی دانم

[illegible]

اگر فری دم ...

[illegible]

از آسمان کباب برون ... [illegible]
[illegible]

هم عرش بطش آمده هم ... [illegible]
این حال ... [illegible]
[illegible]

پس آسمان که عرش خود کف ... [illegible]
آمد ... [illegible]
گردون ... [illegible]
[illegible]

... [illegible]
رفتار ... [illegible]
[illegible]

[illegible]

هر کس که ... [illegible]
[illegible]

دوش ... [illegible]
[illegible]

... حضرت ... [illegible]
که آن ... [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

صبح برآمد که چون [illegible]

[illegible]

[illegible]

مار ضحاک مانده بر پا بوم | در خورد گنج شایگان روزنت | شورش عرض چو پای او تابه | زین دو مار رهگذشت این روزنت

چون تنور زم کنده آورون | کاتش مادم از دهان روزنت | در سینه ... دل کودکی | از نهیبی پاسبان روزنت

سنگ دیوانه پاسبان شده | خوانم از چشم ... روزنت | سنگ کرده از آب ... | رشیم از دو تب ... روزنت

[illegible]

تا شکار گرفت ... | کس در طلب استخوان ... | ... | هرکه ... روزنت

تا آمده ... دولت ... | کس ... | ... | در ... روزنت

در طلب ... | کس ... | ... | ... روزنت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

آن سحر نکهت که تو دیدی [illegible]

[illegible]

اکنون [illegible]

[illegible]

خاک شو [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

صبح چون زلف [illegible]

گر کسی [illegible]

رنگ [illegible]

[illegible]

لب [illegible]

صبح [illegible]

[illegible]

جان [illegible]

عاشقان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

آن شب که رو بنشسته‌ای [illegible]
شب همه [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خسرو تو ... [illegible]

دو ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

زلفش مار و رخ ... [illegible]

شمع ... [illegible]

... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

معراج حضرت محمد علیه الصلوة والسلام

[illegible]

چو مقصود شد درین چار ...
درین فصل ...
فصل دیگر ...
...

دو بیت فصلی آفرین ...
فصل دیگر ...
...

[illegible]

اندر جهان این چنین تم سخت | از خود نیست و دولت بخت

ور کجا و چه زر کتابی نشسته | استخوان در زیر سبو نشسته

چون چنین است کار او و سیم | از فوت [illegible] چه بود باید بم

آید آواز هر کسی از در [illegible] | [illegible] آواز با برآید [illegible]

در جب آن شد کار در با بم | [illegible] دیگران خوار بم

[illegible]

نصیحت [illegible] محمد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کرد [illegible] دو دیده بر دو [illegible] | [illegible] چون تیر دو [illegible] | ناوکی [illegible] تا بوقت [illegible] | گور بر رفت [illegible]

شاه از ان کوه بر [illegible] | چون [illegible] جهان [illegible] | [illegible] ز پس | اژدها [illegible] گور دیگر [illegible] پیش

تا بجائی رسید [illegible] | [illegible] گذشت | چون در آمد [illegible] بشکار | اژدها دید خفته بر در غار

[illegible] هیچ شده | کوه [illegible] پیچ شده | [illegible] چون سیاه دود [illegible] | [illegible]

چون [illegible] | [illegible] جهان [illegible] | [illegible] چون دهانه غار [illegible] | [illegible] در جهان [illegible]

[illegible] شده | بر شکار [illegible] دلیر شده | شیر چو بر [illegible] | اژدها [illegible]

[illegible] از شاه [illegible] | دست بر [illegible] نهاد [illegible] | در عجب کاین چه [illegible] | [illegible]

[illegible] اژدها [illegible] | [illegible] | [illegible] داد [illegible] | گفت اگر [illegible] اژدها است [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | از میان دو [illegible]

[illegible] | در کمان [illegible] | بر سیاه اژدها [illegible] | اژدها دیده باز کرد فراخ

[illegible] شاه [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible] شاه

[illegible] اژدهای سیاه | [illegible] اژدها [illegible] | [illegible] اژدها [illegible] | [illegible]

چون [illegible] | اژدها [illegible] | [illegible] | [illegible] اژدها بر آمد [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

چون [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

چون [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible] شاه [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible] شاه

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible] | گرچه آن [illegible] | شاه [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | گفت اگر [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | سوی آن خانه [illegible] | [illegible]

سوی خانه [illegible] | [illegible] | [illegible] آن [illegible] | [illegible]

[illegible] آن [illegible] | [illegible] | [illegible] آن خانه [illegible] | [illegible]

چون [illegible] بهرام [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

بود بهرام [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

کرد شاه [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] اگر [illegible] | [illegible] | [illegible]

زان [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

چون [illegible] شاه | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] بهرام [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

گفت [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | چو بهرام [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible]

روز فردا چو در شمار آید
شیر درنده در شکار آید

تاج برگرفتن بهرام از میان دو شیر

بامدادان که صبح زرین تاج
کرسی از زر نهاد و تخت از عاج

کارداران و کارفرمایان
هم قوی دست و هم قوی رایان

از عقب تا عجم سوار شدند
سوی شیران کارزار شدند

شیرداران دو شیر مردم خوار
شیر تا شیر درهم افکنده

تاج بنهاد در میان دو شیر
تاج زر در دم دو شیر سیاه

[illegible]

شاه بهرام از زمین برخاست
[illegible]

تاج بر سر نهاد و شد بر تخت
[illegible]

طالع بخت پادشاهی او
[illegible]

ز آسمان بر زمین نثار آورد
[illegible]

صفت سال قحط و عدل و انصاف بهرام گور

[illegible]

که برخواست از پیاله چند
بر روزی نشست [illegible] شاه
[illegible]
شاه بیک عقد بسته [illegible]

شاه بر کوه شد که [illegible]
پسر [illegible]
چند [illegible] گشت و چند [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

پیش بوقت کوه ... سلطه
گرچه ... بود باه ... رسد
[illegible]

شاه ... از ... جهان ...
آن ... گشت ... تا بارگاه شاه
[illegible]

بزم شه ... با ... آن ... است
راست ... که حساب ...
[illegible]

گفت و چاه ... گفت شاه ... سد
افسر ... شاه ... پرسر ... او
[illegible]

[illegible]

[illegible]

نشستن بهرام گور روز شنبه در گنبد مشکین و افسانه گفتن دختر ملک اقلیم اول

چون که بهرام شد نشاط پرست / دیده در نقش هفت پیکر بست
روز شنبه ز دیر شماسی / خیمه زد در سواد عباسی

سوی گنبد سرای غالیه فام / [illegible]
تا شب آنجا نشاط و بازی کرد / عود سوزی و عطر سازی کرد

چون برافشاند شب به سنبل شاه / بر حریر سفید مشک سیاه
شاه از آن نوبهار کشمیری / خواست بوئی [illegible] شبگیری

[illegible]

[illegible]

[illegible]

آمده آن جوجه از بیضه [illegible]
[illegible]

در میان آن [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بود آن نامی حقیقت ...
از قلم سیاه چو سپید
ای حکایت پیش من برگشت

گفت اگر گفتی ...
... سیاه ...
چون ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تازه رو چشمش از نو زیور بود
آب و لطف گهر ... چشمش
دانش آموخته ...
... آفتاب ... بودی
چو ... آورده ...
... کسی ... گرم
...
... عقل و ... ساز
...
...
...
...
...

خوب رو چشمش خوب تر رنگار
...
دانش آموخته ...
...
...
...
...
دست ...
...
...
...
...

[illegible]

نشستن بهرام گور روز چهارشنبه [illegible] اقلیم پنجم

[illegible]

چون ز کوهی رفت سوی کوهسار

دید بر کوه ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

دو دیده چنان شود [illegible]

دو [illegible] عجب [illegible]

[illegible]

دیده عادت این چنین [illegible]

[illegible]

کس خیال [illegible]

در خیالت خیال [illegible]

[illegible]

دو دیده [illegible]

آن [illegible]

[illegible]

وین چنین [illegible]

در خیال [illegible]

ساده دل [illegible]

نرگس [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ز ادب و کجا که بود برده
جوان فرشته آن پری زاده
کرده پوشش دیده بود نگاه
دل در او بسته بود آن دلبسته
[illegible]

[illegible]

مقبلی آن کرده ...
جان برای کرده ...
در بر من چون که خود کردم
کرد ... گشتن ...
تیغ زد ...

دولتم چونکه شد پناهی داد
شکر کرد ...
آنکه کاسه ...
شکر چو از تیغ باخت ...
گفت اگر ...

بیکم تیغ وقت شاهی داد
خویشتن پیر زمین دید ...
نام من ...
...
گفت ...

[illegible]

[illegible]

شاه روزی چون بساط کردن جلد
چون دولت خوابش شد حال

[illegible]

رفتن بهرام گور ... [illegible]

[illegible]

چون کسی سه ذو درچم سفید
نو سپید گران چه بلور

[illegible]

خبر یافتن بهرام از ... [illegible]

[illegible]

مظلوم اول

مظلوم دوم

مظلوم سوم

[illegible]

پس ... شاه ... [illegible]

مطلع دوم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مناجات اول

[illegible]

مناجات دوم

[illegible]

کتاب [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم / هست صلای سر خوان کریم

سابقه سالار جهان قدم / مرسله پیوند گلوی قلم

فاتحه فکرت و ختم سخن / نام خدایست بر او ختم کن

پرده‌گشای فلک پرده‌دار / [illegible]

[illegible]

[illegible]

خورد در جهان [illegible]

[illegible]

در معراج [illegible]

[illegible]

نعل زر [illegible]

از پی [illegible]

[illegible]

[illegible]

با علی در صف میدان وغا [illegible] | با عمری بر [illegible] شیطان ظفر
شب [illegible] ماه و [illegible] | سر چو [illegible] از [illegible]

با دو [illegible] که [illegible] باش | که ز [illegible] این کم ز [illegible]
با نقد و [illegible] | روز [illegible]

نیز [illegible] های [illegible] | با [illegible] میدان [illegible]
خلوتی پرده [illegible] | با [illegible]

ز [illegible] انجم [illegible] | دست بر [illegible]
هر چه [illegible] تو [illegible] | با تو [illegible]

[illegible] | جمله [illegible] کفایت [illegible]
[illegible] | [illegible]

با تو [illegible] | از پی [illegible] عشق [illegible]
از تو [illegible] پرده [illegible] | از دو جهان [illegible]

مغز نقطه ای که خبر جو یافت

نعت چهارم

زنده دل از نقطه [illegible] یافت

از نقطه بود و [illegible] جنبش | ملک سلیمان که [illegible] جنبش
ای که ز تاج [illegible] | تاج و [illegible]

هر چه ز [illegible] جمیل [illegible] | جمله درین خانه [illegible]
اول [illegible] | حکم تو چون [illegible]

زین دو [illegible] | از تو و آدم [illegible]
انچه درو خانه [illegible] | [illegible]

آدم و [illegible] | [illegible]
آدم [illegible] | تو [illegible]

تو به دل [illegible] | [illegible]
دل [illegible] | [illegible]

کوی [illegible] | در صف میدان [illegible]
آدم [illegible] | تا [illegible]

با [illegible] | کوی [illegible]
نوح [illegible] | چشمه [illegible]

[illegible] | تم [illegible]
چون دل [illegible] | در [illegible]

[illegible] | [illegible]
دست سلیمان [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
موسی [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
هم [illegible] | سایه [illegible]

[illegible] | ختم شد این [illegible]
[illegible] | کو [illegible]

خط [illegible] | کوی [illegible]
تا ز عدم [illegible] | [illegible]

[illegible] | با عدم [illegible]
پای عدم [illegible] | دست [illegible]

ای [illegible] | [illegible]
عقل [illegible] | کشتی [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | تا [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
تازه [illegible] صبح [illegible] | خاک [illegible]

با کشش [illegible] | دست [illegible]
خواند و [illegible] | خنده و [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | جام [illegible]

ای شرف [illegible] آدم [illegible]

در خطاب [illegible]

روشنی دیده عالم [illegible]

چو [illegible] | ز [illegible]
کوش [illegible] | [illegible]

[illegible] | با [illegible]
[illegible] | [illegible]

هر که [illegible] | [illegible]
جام [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

این دل [illegible] | [illegible]
[illegible] | دست [illegible]

[illegible] | دست [illegible]
[illegible] | با [illegible]

[illegible] | ملک [illegible]
خاک [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

ملک [illegible] | [illegible]
[illegible] | تاج [illegible]

چون [illegible] | تاج [illegible]
دولت [illegible] | [illegible]

[illegible] | از [illegible]
[illegible] | [illegible]

عدل [illegible] | [illegible]
[illegible] | خصم [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | چو [illegible]
[illegible] | شمع [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

چون [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]

در سبب [illegible]

خصم تو [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

صبح [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]

جنبش اول که قلم برگرفت

در فضیلت سخن [illegible]

حرف نخستین ز سخن درگرفت

پرده خلوت چو برانداختند
جلوه اول ز سخن ساختند

تا سخن آوازه دل درنداد
جان تن آزاده به گل درنداد

چون قلم آمد شدن آغاز کرد
چشم جهان را به سخن باز کرد

بی سخن آوازه عالم نبود
این همه گفتند و سخن کم نبود

در لغت عشق سخن جان ماست
ما سخنیم این طلل ایوان ماست

خط هر اندیشه که پیوسته‌اند
بر پر مرغان سخن بسته‌اند

نیست در این کهنه نوخیزتر
موی شکافی ز سخن تیزتر

اول اندیشه پسین شمار
[illegible]

[illegible]

[illegible]

در صفت ...

گوی جست آمده چوگان من
کار من از دست و من از خویشتن

خلوت اول در صفت ...

خلوت دوم در ...

خلوت سیم

در غمش از خنده و دو خال جانان
غمزه او زمان تیز تر از خار ها
[illegible]

[illegible]

مقالت دوم در تنبیه دادن ... جهان ...

مقالت سیم در انقلاب ...

حکایت نوشیروان عادل

حکایت سلیمان ...

[illegible]

حکایت

[illegible]

[illegible]

مقالت چهارم در عنایت پادشاه با رعیت

[illegible]

حکایت سلطان سنجر با پیرزن مظلوم

[illegible]

[illegible]

حکایت

[illegible]

حکایت

[illegible]

مقالت هشتم [illegible]

[illegible]

[illegible]

حکایت

[illegible]

مقالت [illegible]

[illegible]

حکایت

[illegible]

مقالت [illegible]

[illegible]

در همه چیزی هنر و عیب هست | عیب مبین تا هنر آری بدست

در پر طاوس که زر بگرهست | سرزنش پای کجا در خورست

[illegible]

حکایت

پای مسیحا که جهان می‌نوشت | بر سر بازارچه‌ای برگذشت

گرگ سگی بر گذری افتاده دید | یوسفش از چه بدر افتاده دید

بر سر آن جیفه گروهی نظار | بر صفت کرکس مردارخوار

گفت یکی وحشت این در دماغ | تیرگی آرد چو نفس در چراغ

وان دگری گفت نه بس حاصلست | کوری چشمست و بلای دلست

[illegible]

چون به سخن نوبت عیسی رسید | عیب رها کرد و به معنی رسید

[illegible]

مقالت یازدهم در صفت این منزل

[illegible]

حکایت

[illegible]

مقالت دوازدهم در وداع این منزل

[illegible]

حکایت

[illegible]

[illegible]

حکایت

حکایت

[illegible]

حکایت

[illegible]

مقالت [illegible] در [illegible]

[illegible]

[illegible]

حکایت

[illegible]

مقالت [illegible] در [illegible]

[illegible]

[illegible]

صفت جوهر جسم و رفت حال و بیوفائی روزگار

گفت مرد ای دل این جای تو [illegible]

[illegible]

حکایت

[illegible]

صفت [illegible] جسم [illegible] شرح [illegible]

هر که [illegible]

[illegible]

حکایت

[illegible]

کرچه کردون در ربود | از نقد ملک و تخت نیک | بر مطیع از سر حق کرده | جای دل کرد بوحی که بود
چون قدم در منزل اول بره | کز عجب در دل کرد دید | کم سخن دیده دهان دو خشه | چشم در پی ز ادب آموخته
نقد عشقش بر سر کنج بود | صورت شاهیش در آید بود | چون قدم در کنج تقی ساز کرد | [illegible]
ره قد ملک در آنجا فشد | کنج پر از نقدش بخشد | هر که قدم بر سر کنجی نهاد | از سخن خود در کنجی گشاد

کنج نظامی که طلسم افکنست | **خاتمه چشم ... [illegible]** | سینه خانه دل روشنست

مکر ز خود رست به [illegible] | بر سر خاک که پر [illegible] | بجت این خاک که ترا خار کرد | خاک در این قصه بسیار کرد
وشد از پیش با پس کس [illegible] | [illegible] | این دو فرشته شده در بند | [illegible]
[illegible] | مرده دل کرم چو خاکستر | ز دل و روشنی بینند که | راحت [illegible]
[illegible] | [illegible] | خنده غفلت بر دهان [illegible] | [illegible]
[illegible] | چاره آن ساز که [illegible] | [illegible] | زیرکه از پی چنین [illegible]
[illegible] | [illegible] | چند [illegible] | [illegible]
خاک دل [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | چون [illegible] | [illegible] | چشمه آن آب [illegible]
[illegible] | [illegible] | خاک زمین [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | چشم [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible]

تمت بعون الله ... [illegible]
... شهر [illegible] ۱۲۳۳ [illegible]

[illegible]

مناجات

[illegible]

کتاب خمسهٔ نظامی

بسم الله الرحمن الرحیم

[illegible]

بقدر زور ... [illegible]

چو داغم را ز فیض خویش ... [illegible]

سرم را ... [illegible]

در نعت

هزاران آفرین بر جان ... [illegible]

سپهسالار خیل انبیا را [illegible]

کلید مخزن گنج الهی [illegible]

بصورت گرچه ... [illegible]

[illegible]

در مدح قزل ارسلان [illegible]

[illegible]

در مدح شاه [illegible]

سپاه و روم اگر ترک شد پیش
[illegible]
همه عالم گرفت [illegible]
[illegible]
جهان زنده و [illegible]
[illegible]
پناه سلطنت [illegible] خلافت
فریدون دوم جمشید ثانی
سند جمشید [illegible]

[illegible]

[illegible]

سخن بسیار دان اندک سخن گوی
یکی را صد مگو صد را یکی گوی
چو آب از اعتدال افزون نهد گام
ز سیرابی به غرق آرد سرانجام
چو خون در تن ز عادت بیش گردد
سزای گوشمال نیش گردد
سخن کم گوی تا بر کار گیرند
که در بسیار بد بسیار گیرند
ترا بسیار گفتن گر سلیم است
مگو بسیار دشنامی عظیم است

[illegible]

آغاز داستان خسرو و شیرین است

[illegible]

[illegible]

در خواب دیدن خسرو نوشیروان را و مژده یافتن

[illegible]

حکایت کردن شاپور پیش خسرو از [illegible] شیرین

[illegible]

[illegible]

عدل [illegible] و سیاست کردن هرمز خسرو را

قضا را از قضا یک روز شادان
بصحرا رفت خسرو بامدادان

[illegible]

[illegible]

صورت خسرو ... [illegible]

[illegible]

رفتن شاپور به طلب شیرین [illegible]

[illegible]

میان آن بتان شیرین دلکش [illegible]
[illegible]
در آن صورت که بود آرام جانش [illegible]
[illegible]

فرود آمدن شاپور [illegible]

[illegible]

[illegible]

رفتن شیرین از پیش مهین بانو [illegible]

[illegible]

زاری کردن مهین بانو در فراق شیرین

[illegible]

در آب دیدن [illegible] شیرین [illegible] خسرو

[illegible]

[illegible]

صفت خوردن خسرو ... شیرین

[illegible]

رسیدن خسرو ... مهمانی کردن مهین بانو ...

[illegible]

[illegible]

چنده خوشتر از آتش خوش — نهاده متفق زرین بر آتش
چو مشک ناخوش و شکر کباب — کز آن سرخی همه گیرد سیاهی
سیه روسرخ چون کس از درون — چو باده های سیاهی رفت بیرون
بیا غ شعور و دهقان بگفت — بخشد ای دو دوره در گشت

[illegible]

رفتن خسرو به ایوان شیرین [illegible]

آمدن شاپور به شیرین [illegible]

رسیدن خسرو و شیرین [illegible] شکارگاه

[illegible]

[illegible]

خبر گشتن خسرو و شیرین در شکارگاه [illegible]

[illegible]

چوگان باختن خسرو و شیرین

[illegible]

[illegible]

افسانه گفتن دختران

[illegible]

مناظره کردن خسرو و شیرین

[illegible]

پاسخ دادن خسرو شیرین را

جواب دادن خسرو شیرین را

جواب دادن شیرین خسرو را

[illegible]

نشستن خسرو بر تخت بارهٔ دوم بپادشاهی

[illegible]

[illegible]

مصاف کردن خسرو با بهرام چوبینه و ظفر یافتن بر او

[illegible]

[illegible]

وفات مهین بانو

[illegible]

نالیدن و زاری کردن شیرین در فراق خسرو

[illegible]

[illegible]

نشستن ... بکار ... با ...

[illegible]

نشستن ... بر تخت ... بلقیس

[illegible]

حکایت ... بر ...

[illegible]

[illegible]

فرستادن خسرو شاپور را به طلب شیرین

[illegible]

افسانه سرائی کردن خسرو و مریم [illegible] شیرین

[illegible]

ز بس [illegible]

ز بس بر عشقش [illegible]

[illegible]

(داستان [illegible])

[illegible]

[illegible]

خواهم کو چو ... [illegible]

... شیرین ... فرهاد ... [illegible]

[illegible]

آگاهی یافتن خسرو از عشق فرهاد بر شیرین

[illegible]

برون آمد چو آتش از دل سنگ
دل از شادی [illegible] رنگ رنگ

بیاران گفت چون در دم درآمد
هم فرهاد [illegible] شیرین [illegible]

[illegible]

جهان را [illegible] زر [illegible]

[illegible]

غم شیرین چنان [illegible]

[illegible]

بیاران گفت کز خارای واسپید / نمیدم کس برین خاطر خوابید
برزد دیدم کرد با او برنیایم / چو در نیز ترش بسنگی از آرایم

گشاده اگر زبان چون تیغ فولاد / نخست الماس یابد سنگ بنیاد
که ماره است کوهی برگذرگاه / که سنگ بیستون [illegible]

میان کوه ره بگشاید [illegible] / چنان کاید شدن را راه باید
بدین زیر پاره [illegible] / که کار رفت کار [illegible]

بجز حرمت شیرین دلبند / ازین بهتر ندانم هیچ پیوند
که با ماسر و بن حاجت وداری / چو حاجتمندم این حاجت براری

جوابش داد مرد آهنین چنگ / که بردارم ز راه خسرو این سنگ
بشرط آنکه خدمت کرده باشم / بحق خدمت بجای آورده باشم

دل خسرو رضای من بجوید / بترک شکر شیرین بگوید
چنان در خشم شد خسرو ز فرهاد / که نقش خواست از دل جو فولاد

دگر ره گفت ازین شرطم چه باک است / که سنگ است این اگر موم [illegible]
دگر خاک بخت چون شاه بربود / وگر برد کجا خواهد [illegible]

برین گفت کاری شهر کردم / وگر زین شهر برکردم برودم
میان دربند و دست [illegible] / برون شد دست برد خویش [illegible]

نشان کوه جست از شاه عادل / بکوهی کرد خسرو رهنمونش
گرفته اند مردم کنون بیستونش / روان شد کوهکن چون کوه آتش

بسمتی روی آن سنگ [illegible] / ره کوهی کاه خسرو باد [illegible]
بر افتاد [illegible] / کنون آن کوه [illegible]

میان بر بست و خشم [illegible] / چنان برزد که هر پای [illegible]
پس آنگه ز ستان [illegible] تیز / ز بهر صورت شیرین [illegible] سنگ

[illegible] / جوانمردی چو کرد از مهر [illegible]
چه کرد آن تیز دندان جوانمرد / وزان [illegible]

لگدکوب [illegible] دندان تیز داده / ز صورت [illegible] دیوانی آن سنگ
بکرد از دنبه [illegible] / بکوه اندر [illegible] گشاد بازو

چو شد پرداخته فرهاد [illegible] / زمان خویشتن ناکوه [illegible]
می برید سنگ [illegible] / کدای کوه از [illegible] سنگ خاره

بالماس مژه یاقوت میسفت / ز بهر من [illegible] روی [illegible]
جوانمردی کن و شو پاره پاره / وگر زین بخت روی جانان

بر پیش [illegible] تیشه سنگ میپاش / کنم جان [illegible] با تو
که تا آندم که باشد برتنم جان / بکمرت [illegible] سفتی

نیاسایم [illegible] / لبی برج ز [illegible]
درین غم [illegible] / نیاسودی ز وقت صبح تا شام

[illegible] / [illegible] بر سر کوه
بریدی کوه [illegible] آرام / سیاهی بر سفیدی نقش بستی

شدی نزدیک آن صورت [illegible] / دران [illegible] نشانی
هم [illegible] سلطان [illegible] / زدی بر پای آن صورت [illegible]

[illegible] نقشبند آن / دو [illegible]
برادر [illegible] / بت سیمین [illegible] دل من

[illegible] / من [illegible]
بتو گر [illegible] دل من / نهانی چشم او [illegible]

پس از گریه بنمودی [illegible]

زبان

بیا آورده انیسی حالی … اگر تا ای [illegible] سالی … فلک را کرده گردان سر [illegible] … زمین را کرده گردش [illegible]

بپرس از نام جدا [illegible] … برآورده ملامت در [illegible] … کرنا سکران سرش [illegible] … کرده ندی عشق [illegible]

شنیدم کزنی یار [illegible] … باتم نوبتی زد بر سر خاک … زنبیل کرده بر گل [illegible] … ز نرگس بر گل سیلاب ریزی

دو ناکرده از غم سرو روان … بر نیلوفر بل کرده عنوان را … سمن را از بنفشه طرف بربست … رطبها را بر چشم انگوان بست

بلاد سفر گل را خورشید … بنور گوشه مه را تو رشید … بپوند ماه را پیوند [illegible] … ز رخ برقع زلفین [illegible]

جهان را سرخت از خسرو [illegible] … برازی دو ستاره [illegible] … چنین باشد ز یاران [illegible] … همین باشد نشان دوستداری

بران عمال کرده [illegible] … بسر زانو [illegible] کوه [illegible] … غریب کشته [illegible] … جهان کو تا بر [illegible] زمانی

بر میان عاشق اندر غم [illegible] … چرا [illegible] دیگری [illegible] … حساب از که [illegible] … دل [illegible] تو [illegible]

چو [illegible] رنجیدی [illegible] … که [illegible] … چرا [illegible] اول [illegible] … چو گشتی [illegible]

عزیزش کن [illegible] … غمش خود [illegible] … اگر صد سال [illegible] … از وفای [illegible]

ولیکن چون [illegible] سودی … چه باید [illegible] … چو خاک [illegible] … بیابی [illegible]

بو [illegible] تقصیر … چو باید [illegible] تقدیر … بیا بر [illegible] … شنو [illegible]

تو روی او ستاره [illegible] افروز … فرو [illegible] ستاره چون شود [illegible] … تو صبحی او چراغ از دل فروزد … چراغ آن به که پیش از صبح میرد

نوازش [illegible] او [illegible] … بوزد عود چون [illegible] … اگر مشکی [illegible] … پرستنده [illegible]

دگر شد قطره آب از سبوت … لب و جو [illegible] … چو [illegible] … چو خود [illegible]

از او [illegible] شیرین [illegible] … چه پاک [illegible] … نویسنده چو از نامه [illegible] … زمین بوسید پیش خسرو [illegible]

بجست [illegible] خسرو نامه را زود … ستد قاصد [illegible] … فرستاد [illegible] … وز آن یک حرف را ناخوانده [illegible]

چو شیرین دید کامد نامه شاه … برخ از شادی [illegible] … بگلها [illegible] … طبرزدهای زهرآلود کرده

[illegible] … رطبها [illegible] … همه [illegible] … همه زهرابهای [illegible]

ز صبرا [illegible] … [illegible] … بسختی [illegible] … فرو خواند [illegible]

[illegible] … که با او [illegible]

بماند [illegible] … کرا بسته [illegible] … چو خسرو [illegible] … بشیرین [illegible]

چنان رفت تقدیر [illegible] … که مریم [illegible] پادشاهی … چنین گوید [illegible] … بخورد [illegible]

بکام اکنون دره …

بکام اکنون دره تا [illegible] … تغیرای حال [illegible] … کسی رحمت کند [illegible] … کسی افلاس [illegible]

جهان رحمت کاری [illegible] … که کرده [illegible] … که از [illegible] این [illegible] … که از [illegible]

خوشش گفت این [illegible] … که مرگ [illegible] … نه هر [illegible] … نه هر پایه [illegible]

چو بودی بخش [illegible] … کسی دوری [illegible] باشد [illegible] … خردمند آن بود [illegible] … کسی با گل بسازد [illegible]

جهان اندر همین [illegible] … که زد بالای [illegible] … جهان دارد [illegible] پادشاهی … سری دو با سری صاحب کلاهی

بهشت [illegible] … ز شاخ [illegible] … درآن دوران [illegible] … زمانی [illegible]

درآن دوران که [illegible] … برد [illegible] … خبر داری که روز [illegible] … نوالیش [illegible]

درین منزل [illegible] … کسی [illegible] … عروس [illegible] … عروسان [illegible]

فلک [illegible] … که [illegible] … از [illegible] … شهنشه [illegible]

نظر بر [illegible] … درو [illegible] … دریغ آن [illegible] … دگر [illegible]

مرغ ای شاه [illegible] … [illegible] … [illegible] … [illegible]

[illegible]

[illegible]

بروز بارگاه ابار دادی بر پیش پنج صف دیگر بداد
تهی یک صف نو آکنده پیش دوم صف بد چاچ همچنین درویش

سوم صف بود بیماران بی روز هم بسته موی از لب کوز
چهارم صف بقومی شستی بود که بند پاشان بسیار دل بود

صف پنجم گنه کاران خویشی که کسی کس ابر سیدی کی بود
به پیش جوانان امیدواری مثال او ز در و چهار بستکاری

خدا بر دوشت داشته بود که بر صف زیر خود بینند بار
تو اگر جوان سوی درویش شمار لشکر بر خویش دیدی

چو دید چهار ره دید چشم درویش که فتی که سلامت لشکر در پیش
چو دیدی سوی بلندی مرد چهار بازاری نبودی لشکر بسیار

چو بر خود بنشستی چشم [illegible] کشیدی لب لشکر از پستی
چو خو یقینی دیدی امید رمانی فرودی شیر لشکر روشنایی

درخت و هر ساله بر این چو معمر از لشکر بودی لشکر آباد
بهی نشست روزی بر سر تخت بدین اسی چو گفت کرد او یخت

بلور داراکه تخت طاقدیس دامن آنچ داران خاک پیش
هم تشا اهای بستها نی رسد ببستر بر آن تخت کیانی

زنده و خسرو آخرگاه و ایوان درون پرده خته ایوان برایوان
کوکب ساز ثابت تا به سیار دقایق درج بنمودی بمقدار

بزرگی که های شب افسرد خبر داده ز ساعات شب و روز
شناسایی که انجم را چه راند از آن تخت آسمان تخته بر خوانم

کسی کو بخت خسرو در نظر داشت هزاران جام گنجی و زر برداشت
چنین تختی که تختی کاسمانی سپرد شاهی نه شه صاحب قرانی

زمین تا آسمان را پاک داده ثریا تا ثری خوانی نهاده
بزرگی با دیت دل در نجابت [illegible] گنجید بر پیش گنجد

درم داری که از [illegible] براید سرو کار نش بر بدبختی برآید
بشادی شغل عالم درج میکن خوا جستیش میشان و خرج میکن

جهان بیده چنان کش منتبانی دل دوی ملستانی تو دو اپنجی
جهانداری به تنها کرد نتوان به تنهایی جهان را خورد نتوان

بدا انده هر که با تو سیر باشد که تنها خوار تنها میر باشد
مخور تنها اگر خواب جوی است که تنها خور چو داغ روی است

بیا بد کس خواشتن [illegible] کردن بکار دیگران دل جمع کردن
به پیش قارون چه بر درج گنج و دنیا بیرزد گنج دنیا رنج دنیا

بر انچ آید بدست آن خود بیست چو از دست رود رنج عظیمست
چو از خستن رنج باشد او دل رنج تهی دستی [illegible] آن گنج

ملک پرویز که جمشید [illegible] [illegible]
هیش با گنج داران [illegible] چو گنجش خاک داد چون گنج [illegible]

دو نوبت خوان نهادی صبح و شام خورش با کاسه دادی با [illegible] جام
کشیده ده [illegible] میل و رسیل [illegible] را گاو دادی [illegible]

[illegible] ندانستی چه خوردی میهمانش
زگاو و گوسفند و مرغ و ماهی [illegible]

چه پرسش [illegible] صبا دام [illegible]
[illegible] عود و عنبر خراج [illegible]

چو خورد خاص او بر خوان رسیدی گوارش با گوارستان رسیدی
[illegible] بده [illegible]

ز بازرگان بحری در نهانی بده [illegible]
[illegible] معطر کرده چون ریحان بغداد

[illegible]

[illegible]

شنیدستم که هر روز پرو از تخت سخن‌های [illegible]
که خوبانی که در خورد [illegible] جام زر از این بقره باشد

یکی گفتا لطافت روم دارد لطف گنج آنگاه ان بوم دارد
یکی گفتا [illegible] [illegible]

یکی گفت [illegible] آن بوم آباد [illegible]
یکی گفتا که در [illegible] [illegible]

یکی گفتا سرای بزم شاهان [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

برین فسانه چون [illegible]
مزاج شه شد از حالی بحالی
[illegible] برسرش بام [illegible]
برآورده از درخت [illegible]

شبی بر عادت پارینه برخاست
بشکر بازبازاری [illegible]

همان شیرینی پارینه دریافت
بشیرینی رسید و از شکر رفت
چو شکل چند رفت از پیش بازی
چو پیدا آمد ایشان بوس و بازی

همان حجره نهاد آن سیم [illegible]
یکی [illegible] از خود کرد [illegible]
ملک [illegible] آلوده میخورد
بامید شکر آلوده میخورد

چو شکر [illegible] شاه شب [illegible]
[illegible] پیدا [illegible]
که چون من هیچ مهمانی [illegible]
برین [illegible] کسی در [illegible]

جوابی شکر [illegible] شکر
که یارم بود یاری چون [illegible]
جز آن [illegible] کان [illegible]
تو خوش [illegible] ایشان بچون [illegible]

ملک گفتا چو بینی چیست [illegible]
به بین [illegible] جمال خویشتن نیز
چو پرسیدش که [illegible]
[illegible] که [illegible]

جوابش داد کان [illegible]
که یک ساعت زن زندگی [illegible]
چو دور چرخ با هر کس بسازی
چو لیلی با همه کس عشق بازی

نگارین مرغی ای [illegible]
چرا هر لحظه بر شاخی نشینی
[illegible] داری در [illegible]
که هر ساعت کنی بازی [illegible]

جوابش داد [illegible]
تو پنداری [illegible]
[illegible] که [illegible] چشم
که تا من زاده ام [illegible]

نرگس [illegible]
خودم [illegible]
کنیزان [illegible]
که با ایشان [illegible] خلوت نشینی

منم کاول [illegible]
نه من [illegible] در آغوش
چو بشنید این سخن شاه جهان [illegible]
برین معنی گواهی داد [illegible]

[illegible]
[illegible] بردی [illegible]
چو بر زد آتش مشرق زبانه
ملک چون آب شد [illegible]

بزرگان سپاهان [illegible]
وز ایشان پرسش آن [illegible]
بیک ره بر [illegible] سپاهان
شنیدند آن [illegible]

که [illegible] خویش [illegible]
[illegible]
متاع خویشتن [illegible] دارد
کنیزی چند را بر کار [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] بکر بود اندر عماری

ملک را فرخ آمد فال [illegible]
که از چندین [illegible] شکر
فرستاد از سرای خویش [illegible]
باین [illegible]

[illegible]
[illegible]
سوی [illegible] بار
شکر با او [illegible]

بشکر عشق شیرین خوار [illegible]
شکر شیرینی [illegible]
چه [illegible] از شکر [illegible]
بنوشابادشیرین شد [illegible]

شکر در [illegible]
[illegible] شیرین [illegible]
[illegible] شیرین [illegible]
که [illegible] چون در آب [illegible]

چو شمع اندوری شیرین [illegible]
که باشد [illegible]
کسی کز جان شیرین [illegible]
چه سود [illegible]

شکر [illegible] جای شیرین
[illegible] حلوای شیرین
چمن [illegible] چون [illegible]
شکر [illegible] چون شیرین [illegible]

[illegible] شیرین [illegible]
[illegible] شیرین زبان
چو شمع [illegible] شیرین برفروزد
شکر [illegible] سوزد

[illegible]

همه [illegible] با باست [illegible]
[illegible]
چو گفتی [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

حضورش [illegible] معانی
نظامی [illegible] خوانی
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

تمّ الکتاب خسرو و شیرین

ترجیع بند [illegible]

[illegible]

که یکی هست و هیچ نیست جز او
وحده لا اله الا هو

[illegible]

که یکی هست و هیچ نیست جز او
وحده لا اله الا هو

[illegible]

که یکی هست و هیچ نیست جز او
وحده لا اله الا هو

[illegible]

که یکی هست و هیچ نیست جز او
وحده لا اله الا هو

[illegible]

که یکی هست و هیچ نیست جز او
وحده لا اله الا هو

هو

دیوان ناصر خسرو

هو

بسم الله الرحمن الرحیم

خطاب می کند باد و باد شمال و وطن

یذکر فی البصائر

[illegible]

وله ایضا فی التوحید

برنا رسیدن آنچه چنین چون ... عارت است بر رسیده بنا را
نشنوده که چند بر سیدت ... پیغمبر خدای
واله گشت بیگمان ... دیده ... علم و الا را
شیرین و سرخ گشت جهان زو ... چون برگرفت [illegible] را
بر رس بکار ... زیرا که نصرت ... را
صبر است کیمیای بزرگیها ... نشتر ... صفرا را
باران بصبر ... زرم است روی آنکه خارا را
از صبر نرد ماشت باید کرد ... گر زیر خویش خواهی جوزا را
یوسف بصبر خویش ... رسوا ... زلیخا را
یادی ز صبر خواه که یاد ... بهتر ز صبر مر تن تنها را
صبر از مرا ز نفس هوا ... این بود قول عیسی شعیا را
بنده مراد دل نبود مردی ... مردی کوی مرد ... را
در صبر کار بند تو چون مردان ... هم چشم و گوش ... و هم اعضا را
زین جهان بصبر ... چون ... این جهان مصفا را
... گر نیک بنگری ... صهبا را
صبر است و عقل ... بر جان ... و ... را
فضل تو ... بنگر بر ... از ... کن ... را
تو ... گرفته ... را ... او که ... گرد ... را
ایشان ... رفتند ... چون تو ... پیدا تر ... را
شناس امام و ... قیس ... را
حجت بعقل گوی ... با خلق ... جنگ ... را
در عقل واجب است ... این ... خورده ... را
او را ... مرجع ... دست ... را
او را اگر شناخته ... دانسته ... مولا را
توحید تو ... کردد ... گر بدانست احد ... را
رازیست ... اینجا ... را
انزا ... که همیشه ... من دیده ... را
کان ... پیدا ... سوار و ... را

فی التحذیر

حجت ز بهر شیعت ... این خوب و خوش قصیده ... را
نکوی چیست خوش جای برنا ... دیباست تا نگو و خوش ...
بنگر که مر این ... آن است نکو و خوش ...
حلوا نکو که چو ... خو ... دیبا نبود نگار ... زیبا
جز مردم ... هنگام خور و ... زیبا
حلوا بخرد نکو چو ... کن ... نام خرد ... نیک
... مرد و خوش و خوب ...
دیبا دل است شرم ... حلوای دل است علم ... والا
... گر شرم ... نکو ... را
گر شرم نبایدت ز نادانی ... از ... کند ... چنا
تو عورت جهل ... انگاه ... چشم تو ...
این عورت بود اگه پیدا شد ... در طاعت و ... آدم ...
ای آدمی ... چون ... چون ...
چون پست بودت قامت ... چون ... بالا
وانا ... چون ... بالات ... را
شاید که ز بیم شرم و رسوایی ... دریای علم دل ...
... خدای ... آدم را ... چون ... کاسه
بر سر که چه بود ... ز ... منکر ... خوش ...
... سخت ... در جمع خلق چون ... آوا
از نام بنا ... چون عاقل و ... بوجیا
... نام ... معنی ... نام ... عقلا
این عالم مرده سوی ... وآن عالم زنده و ... والا
سوی ... راه ... این نام ... بر زبان ها
دو نام دگر خاور و ... این را که تو ... خوا
... نام معروف ... سارا
چندین عجبی ز چه پدید آمد ... از خاک ... خضرا
این ... است ... وین ... کجا
این زشت و سپید ... نیکو ... آن ... جو یا
از ... جسم ... صانع ... با قوت ... این ...
این ... است ... در کل ... اجزا
از ... جهان ... مشکن ... زبان ...
انگار که روز ... است امروز ... زیرا که ... فردا
چون آخر عمر این جهان آمد ... امروز بیا ... مبدا

[illegible]

وله ایضا

[illegible]

چشم همیشه بد از حرام دوم ... بستر همیشه از ... مرا
کوش همی کو ... راه بکن سخت و استوار مرا
دل چو شکسته کو بدم می زهوا ... سخت نگه دار مرد و دار مرا
عقل همیشه ... بر تن و بر جانت کردگار مرا
نیست ز بهر تو با سپاه هوا ... کار گر حرب و کارزار مرا
سر نکشد خرد چگونه ... فضل و خرد داد بر ... مرا
دیو همی بست بر قطار سرم ... عقل برون کرد از آن قطار مرا
گر نه خرد بستدی مهار ... دیو کشان کرده بد مهار مرا
خار جهان گرچه سنگ بار کند ... عقل پسند است یار غار مرا
هیچ مکن ای پسر ز دهر گله ... گر روی ... صد هزار مرا
هست بد و کشتم و زبان سخن ... هر دو بدین گشت پیشکار مرا
دهر همیشه بدم که ... تنگ کمش سخت بر کنار مرا
دم چه چیز است عمر سوی خرد ... گر دگر عمر نام دار مرا
عرضه آن ... مانده ز سود و ... کار مرا
راهبری بود و سوی عمر امید ... این عدد عمر ... شمار مرا
این عدد عمر بود ... سوی خرد داد و ... گذار مرا
سنگ سیه بود ماز قیاس خرد ... گر چنین ... مرا
خار و خاشاک بودم از ... سرو سهی کرد ... مرا
دل ز خرد گشت پر ز نور مرا ... سر ز خرد گشت بی خمار مرا
... عقل بود تا ... گر ... چنین ... مرا
بر سر من تاج دین نهاده خرد ... دین ... کرد و ... بار مرا
از خطر آتش و عذاب ... وین ... کرده ... مرا
دین چو دلم پاک دید گفت ... این دل پاک ... مرا
جنبش دل اندر ... وز عمل و علم ... مرا
کردم در جانش و جای ... این دل و جان ... مرا
چون ... جان فدای ... آسمان کرد ... مرا
وجودم اکنون جهان ... گرچه ... داشت ... مرا
گرچه ... کرد ... گر نیارد جهان ... مرا
جان من از روزگار بر ز شد ... هم نیارد ز روزگار مرا

فی فنون الحکم والعلم

نکوهش مکن چرخ نیلوفری را ... برون کن ز سر باد و خیره سری را
بری دان از افعال چرخ برین را ... نشاید ز دانا نکوهش بری را
همی تا کند پیشه عادت همی کن ... جهان مر جفا را تو مر صابری را
هم امروز از پشت بارت بیفکن ... میفکن بفردا مر این داوری را
چو تو خود کنی اختر خویش را بد ... مدار از فلک چشم نیک اختری را
بچهره شدن چون پری کی توانی ... بافعال ماننده شو مر پری را
ندیدی بنوروز گشته بصحرا ... بعیوق ماننده لاله طری را
اگر لاله پر نور شد چون ستاره ... چرا زو پذیرفت صورتگری را
تو با هوش و رای از نکو محضران چون ... همی برنگیری نکو محضری را
نگه کن که ماند همی نرگس تو ... ز بس سیم و زر تاج اسکندری را
درخت ترنج از بر و برگ رنگین ... حکایت همی کند کلّه قیصری را
سپیدار ماندست بی هیچ چیزی ... ازیرا که بگزید او کم بری را
اگر تو از آموختن سر بتابی ... بجوید سر تو همی سروری را
بسوزند چوب درختان بی بر ... سزا خود همین است مر بی بری را
درخت تو گر بار دانش بگیرد ... بزیر آوری چرخ نیلوفری را
نگر نشمری ای برادر گزافه ... بدانش دبیری و نه شاعری را
که این پیشه هایی است نیکو نهاده ... مر الفغدن راحت آن سری را
یکی این و آن هر دو ... خطر نیست ... دری را
چو گنگ ... نماند ... سحر ... را
... ... که تا بسته ... را
... بود راست ... ز راه خطا قید علوم است و خاطر
چو ... مرکب لشکری را ... نباشی ... را
ازین گشته ... را ... را
اگر شاعری را تو پیشه گرفتی ... یکی نیز بگرفت خنیاگری را
تو برپای آنجا که مطرب نشیند ... سزد گر ببری زبان جری را
صفت چند گویی ز شمشاد و لاله ... رخ چون مه و زلفک عنبری را
بعلم و بگوهر کنی مدحت آن را ... که مایه است مر جهل و بدگوهری را
بنظم اندر آری دروغی طمع را ... دروغ است سرمایه مر کافری را
پسنده است با زهد عمار و بوذر ... کند مدح محمود مر عنصری را
من آنم که در پای خوکان نریزم ... مر این قیمتی در لفظ دری را
... تمام که ... مسجده مر این قامت عرعری را

[illegible]

[illegible]

الدین

[illegible]

چارت بند ... [illegible]

چرا ترسی ... [illegible]

[illegible]

وله ایضا

[illegible]

و قال ایضاً فی ذم المشتغل بالدنیا عن الدین

صد بار ضمیر ... مردمانش را
برلفظ زمانه هر شب از روزی
تا چند کنی طلب معاشش را
پیچ بنویس چون کند ...
ز ... کار ... ش را
گر بر تو سلام خویش گوید
گر رخنه کند ... نظامش را
ور ... خویش ...

[illegible]

چو ارکان ربوبیت ... [illegible]

نیستی داری ... [illegible]

خوی ارکان ... [illegible]

گرچه پوشیده ... [illegible]

چون قاضی ... [illegible]

وله ایضا

[illegible]

و قال ایضاً فی وصف اللیل

ای شب باران ... هجران ...
گر ... مردم ...

[illegible]

هر که با بد ... سوی ...

از شرف ... کام من

بهر تعریف همی ...

[illegible]

بی تنگ از ... روی

جان ... تو ...

وله ایضا

[illegible]

یامر بالنظر فی امور الدنیا

[illegible]

یامر بالنظر فی امور الدنیا

[illegible]

وله ایضا

[illegible]

وله ایضا

[illegible]

مردم دین عطا کنی جان و دستار
ور تعطلی و مردوتا نیستی از دی
ایشان ره وا نمایان تا دین ...
کرزند و ... و دین ...
چون مرد و را نگوارد گوکنون
زین مشکلات تا کتابه بهر کسی
سر بر زمین بسجده نهاده است هر کسی
پای آورده شود و بسوی نماز سبب
کنحور علم ... زمان اسلام ...
و یوش ... گشته بیان برین علم
ای مرده دین ... اگر ...
این ... اگر گوش ...
این از ...
اگر ... که دین علم ...
آن ...
... طاعت ...
شاخ ...

و له ایضا

...
...

و له ایضا

...

و له ایضا

...

و له ایضا

...

ولایضا

آن روز هم اینجا ترا نبودم
گر بر دل تو عقل پادشاه است
دنیا بفریبد بگرد دستان
شرم از از عقل و اصل نیست
ای کشته رهی شاه رسول من
نعلین در روی تو نام دوست
این آرزوی می خواهد از دوست
من مانده بیکسان درد بی ازم
ای خواجه با عشقه بار است
هرگه که به که جیم بیکار است
چون کو نگری که جیم روز
اصل بسیار اگر کی است عقل
چو کور بر آن می گوید است
اصل جنبش چه اگونی هست
جانور جنت آن کو ساری
مرزا رجیبا این دو به
با همه آنکی که حیوان است
کار کردی و خود چون هر نوش
عقل بدان است که بیک جهل
عقل در دست این نقالی که رو
گرگ درنده که چه کشتی است
گرگ مال منبع و که خورد
هم بر آن سان که باز برود نیست
ور که عقل را بندای رود
مرخود را بعلم بادی او
از بدان بد شود نگان نیک
محو راندش گر که علم وجود
طاعت و علم را دخشاه است
خوی نکو و داد او هست
داد کن گر ستم رنج است
هرکه نماند آن دست کیا نارش

هرچند هنر زار ابر این حافت
مهتر ز تو در خلق و دشافت
از آنکه بدستش خرد و دهات
دل نیست زاکر زا حافت
گردش همه ز آن هوار نیست
زانکه من آن عقل بار و نیست
به خود کز این بهترین اثر و نیست
کاندر دل ان نشست در نیست

ولایضا

بیش جانش جهل دوار است
آنچه جهل است دشمن او خوار است
پس چرا خود کی ز بسیار است
علم بر این چو خط و در کار است
چون نگوی که این چه کار است
لاجرم زنده و کسب خوار است
کز نشاندا است و این چه بازار است
مرترا با سخن همه بار است
پس ترا هوش و عقل به کار است
گر برد در دو جسد و همراه است
چون نگو بنگری که کار است
هنرا مردم شکار است
رنگ صعب و تیره و بسیار است
بر یکی میوه بر دو کر هزار است
لاجرم چون عقاب بر دار است
که خرد و علم راه خنجر یار است
واندرین راه بر که ستار است
هم از آنکون که ز آن و نار است
جهل و عصیان رهبر نار است
از معلی مختار است
در جهان این سخن پدیدار است
کز چنین جهان کم آثار است

هرچشم خرد و از علم هنر
ایزد و دفتر باد عقل و هنر نیست
چون دین و خرد دستان چه چیست
نفروشی جانانا دین کاوا
ای کام و لت دام گردی
گر نیست منقد بر جانت چیست
ایزد و در اندازه ما انشش
آهوی محالات و آرزو را

کس نه بدای بسر بر سر شد
بود و باشد چه چیز و سر چه
واکو از خور و روشنی پدید آید
جنبش با هوا که مختلف است
خاک خوار است روشنی نیست
دین که سر سوی آسمان دارد
زر و رستا شیو که آن خرد
مر تراز زد و انگه بجهان داد
ای پسر بنگری که عقل و سخن
رشن و سنگ که و ترازوی کند
کار و خاموش زند و مرد خرد
از هر که رسن آن است
نزد هر کس نقد رفت او
بجای که از نم هوا نجهاند
تو به بیش خرد و از آن جاری
نیک و بد و مان پدید آید
عقل نیکی بپذیر اگر در تو
اندر و بود علم و نیکی باشد
خوی نیکو داد و دانا منع
پس ره و رستان نیکان بج
جز زید داد و هیچ بر علی
بگشش بهر جای خوش کند

ای بود پیدا هیچ دو تا نیست
زین جلوه خموش مکن سخن حکمت
کز حکمت دنیا بدست نیست
اندر وین و رز پرهیز به حافت
جنبش وار که این راه بنیست
با هوش خرد و جانت جنبانیست
بر بنی سوی ثنا و طافت
اندر دل این معدن جوهر است
از آنکه ریا هست بار نیافت
هیچ کرده که بیکار است
زین کار کرد بر سری سزاوار است
رو بدشن و کر دکر دو ورایست
جنبش جسم و چو که جوار است
کالبد است و چنین تو نار است
وز بر سر بر پرده و سالار است
چون نه ما هوش عقل بکار است
زنهار که هیچ کردار است
چون بر این خلق سر بسر بار است
همه مهر برده خدا است
برازان ز آز خاک حصار است
در رستگار بخت دشوار است
مرخود را حق و مقدار است
شوره بگل زار و باغ گلزار است
که خرد جنتای بسر خوار است
گر خرد چون سپید طومار است
بد شود بر تو زین سخن عار است
کو مرین همه دو بود و ناجست
گرچه دو سیرت ز رسم احرار است
کز جهان بر جنان داختر است
نیست چاره هرکه چه کار است
هم بر او فعل زشت او بار است

در صفت بهار و آنکه چه جای زینت را ز نزد کنند بعد از مردن

سرو بی واله اگرچه خار
گاه تو خوش بلبل و کوی خوشی
راز زر و زر شود و شب جانکه
بخود و بسته که بر این از زندگی
بر طلب برگ جستی ترا
جای حذر هست از دنیا ترا
وانکه همسکو بد من زاهدم
چیست دخول بر طلب خوش لهو
پند بگفتار بجو مکن
چون در جهان که کی چو نیست
در باغ و راغ سفر و دشت نگار
بیچاره نیچو لاله دشت اندر
با چرخ بر ستاره و گل کی چو
چون مشتری ز زر و گلشن کن
کوی میان خیمه پر و زره
صحرا بالا در دود نشکرف
این شکل روی سرخ گل زنده
این کار ار انکه زنده گشت دها
وان شکل خار و خس کی بود بکو
دو زنج متورش او خوش را
پس هم گونن تو بر هشی شو
پس لیست جای موسی و کیر
بدبخش از این قوت عقاب
خوار و میوه ا بهشت اندر
آن فلسفه است و بی سخن بی
در جانان رسول جوانه تو
گر به خوشت خارد و سرخ گل
جان ما جلم شوی که مر جا زا
چون بخوش ماست دوباره و درد
دریا ز آب که شکل آیت
تا دول طلب کن که جهوران

خشک و کو سار و ستقط جنبت
سرت این چرخ چمن سرمست
نعمت را بر از وش گرگ است
از تو سلام هست و بران نعمت
هم خسرو هم تن و هم جان است
اکنون لکن خلق این هر است
جهل خود او را شیرین است
بیهزان را بدل آبت است
حجت تو بر سخن حجت است
بر نقش زعفران و عنبر چو هست
مرغ چون صحیفه بر خون است
پر لاله سبزه در خور و مفرور است
این مشتری بر جنبش مجنون است
پر از آب زعفران کی ابرو
از هر چه بخشش و مجنون است
نان زشت خاک مرده بوقان
ایزد و در حشر بابه و قانون است
فرعون بی سیاست و قادره
گل دشت باغ هایون است
کان در قیاس تیر جیحون است
در زنج که جای کار ظعون است
کین خنده و بار بر و مرقون است
وان گر زین به هست نه اندرونی
این شکر است و فلسفه سخن
ما دل روز بروز بر افزون است
این تا هسرم گرامی آن در
علم ای پسر مبارک ما عنوت
از ناخوشی و زهر چو طاعون است
چون بر کشش بیش تیز و بر تو
این قول پند بو شیخ بی است

نیک و بد عالم را ای پسر
اگر ز راحت و نعمت است
خوک بهر شیر و زرد آن است کردی
گر شواند که خود و خوک میش
نیک که کی که بر این جایان
اگر نقدات از افلاک او
کوش و دل خلق بهر این سبب
عادت خود و طاعت و پرهیز داد
در تو خود ز حجت بی حاجتی
وان باد بهر بر سکه ندان
چون است بار شاخ سرخ گل
چون روی لیلی است گل و چشم
مشرق نور صبح بگه گاهان
دشت از چنین خرد بادی
خاکی که مرده بود و دشت و رشکنا
آن مرده دراگر که چنین زنده
این مرده لاله را که شود زنده
واندر و بر سبزه عنبر
اندر بهشت خوا و به میوه
ستاره در خور رطب و نخل است
خرد بهشت خلد شود و گاه
گردگر است مردم و گل دیگر
بی فسانه بر علوم
از علم خاندان رسول است این
در کار خوی نیکی کم آزاری
دل ای مبین و بوستان گر این دلا
سوال علم را بنش قرآن
ای علم جوی روی سجدون
کرد و شیل کرد که علم او
ما دل حق در شب زمانه

چون شب و روز در و دولت است
نعمت تو تیز برا و محنت است
میش همه خیره و بر و برکت است
نان شیره و خس و در نعمت است
دیو لعین ز طرب و دعوت است
با کران است که از رشک است
زی غزل و مسخره و طیبت است
ز آنکه و خلق بر این عادت است
نه تو مر حجت را حاجت است
گر گفت هیچ و خشت چو کرده است
اکنون چو گنج لؤلؤ مکنون است
که ما و تو خیمه چو گردون است
سرو نوان قامت مجنون است
رخشان لبان طارم گردون است
باد و بهشت با چمن چون است
آنکه چون شده ز نبه گلگون است
نرگس که این خانه محزون است
یم جمیل محشر ما مون است
سیب و حی چو موسی هارون است
شاهنشهی که ما برده گلگون است
نگل شنزاری بهشتی کافون است
کان جایگاه مرین میمون است
این را بهشت تیز و دگر گون است
این فوج علمای فضلا گون است
یکمند عمر و خیر بیچون است
فرزند را وصیت با مر کن است
در خورد با هم و ساختمه بنی است
ور ز بحر علم امام چو جیحون است
گر جانت بر جا که بیکون است
از طاقت جمل بر او کن
شیخ و حراج و صبی و مطعون است

[illegible]

یا مر بالنظر الدنیا

[illegible]

ولا ایضا

[illegible]

وقال ایضا فی اثبات الدنیا عامل الدین

[illegible]

ولا ایضا

چه باک گر علم با قرآن است
این تیره جهان شهره و ...
کز بیش خود و کار و نه ...

[illegible]

در اقرار آوردن بدیع الکار ...

[illegible]

وز نفوذ رای اسلام ...
جهان ...

[illegible]

یادی کند در کار مردم

[illegible]

آنکه جان را بچراغی کرد [illegible]

[illegible]

آنکه ناکرده [illegible]

[illegible]

مردان و زنان [illegible]

چون [illegible]

[illegible]

خیر البشر [illegible]

اندر شب [illegible]

[illegible]

ایشانرا که [illegible]

[illegible]

یادی می کند چو کار دنیا را

کار دین [illegible] نتوان کرد

[illegible] نتوان کرد

[illegible] نتوان کرد

[illegible] نتوان کرد

[illegible] نتوان کرد

[illegible] نتوان کرد

[illegible] نتوان کرد

[illegible] نتوان کرد

[illegible]

اندر بهای کیهان [illegible]

اندر [illegible]

[illegible]

پسران علی [illegible]

پسران [illegible]

[illegible]

این [illegible]

[illegible]

یادی می کند تغیر اخلاقهای مردم

[illegible]

[illegible] شد

[illegible] شد

[illegible] شد

[illegible] شد

[illegible] شد

[illegible] شد

[illegible] شد

[illegible] شد

ملک خراسان [illegible]

[illegible]

[illegible]

وصف می کند بهار را و یاد می کند پوچ دنیا

[illegible]

فی الحکمة والموعظة

[illegible]

فی اقوال العلم

[illegible]

باب النظر فی الدنیا

[illegible]

ز من مه شد دل من چون محمد
چه گویی از من کسی چون محمد

و له ایضا فی الشکر

[illegible]

فی التذکیر والتعبیر

[illegible]

[illegible]

از زبان [illegible] گوید

[illegible]

در مذمت خواب و خور

[illegible]

[illegible]

در صفت عقل و روح گوید

[illegible]

مخاطبه با فلک و سرزنش او در جفاکاری

[illegible]

[illegible] یاد [illegible] کان

[illegible]

خواهم که مدام کمر این بحر دانی
این علم به دستوری ادریس [illegible]
چون خصم [illegible]
[illegible] و دشنام در سلطان
با جهل شما در [illegible]
میراث رسول است [illegible]
پرورده و لعل [illegible]
کردی [illegible]
[illegible]
از [illegible]
چون حرب شما [illegible]
ای خواجه جهان [illegible]
[illegible]

طاعت [illegible]
چون [illegible]
در وقت [illegible]
مانند [illegible]
[illegible]
زین قول که او گفت [illegible]
[illegible]
گر [illegible]
هر چند که [illegible]

زین [illegible]
از حکم [illegible]
[illegible]
[illegible]
چون [illegible]

هر چند شما [illegible]
[illegible]
چون [illegible]

در مذمت دنیا گوید

[illegible]

فی انواع الحکم

[illegible]

در صفت [illegible]

[illegible]

[illegible]

غرض چیست ... که ز اعتدال ...

در بیوفائی دنیا گوید

شادمانی ... از سلطان

... آسمان بی قفا ...

... آسمان و زمین ...

[illegible]

فی الذکر

[illegible]

فی انواع الحکم

[illegible]

[illegible]

در قلم

[illegible]

در صفت عشق و هوا و هوس گوید

[illegible]

در صفت آسمان و ستارگان گوید

[illegible]

جهان خانه تنگ است و ...
جوانیش پیری ...
اگر ... در هوای ...
چو یزدان ...
سرور تو ... دنیا ...

فراز ... از خاری خود
شرابش سراب و ...
... جان ...
... جهان ...

جهان ... است و ...
جهان ...
... مردم ...
به عدل ... و ... گر ... کن

خیال است ... و ...
... چون صدف ...
سوی ... خواند ...
به مال ... ببخش ...
که در دار ... ثواب بود ...

در حکمت گوید

... [illegible]

[illegible]

فی انواع الحکم

[illegible]

فی الحکمة والموعظة

[illegible]

فی انواع الحکم

[illegible]

[illegible]

ازان شنو بشنو ... [illegible]

کی کو دیگری ... [illegible]

فی الشکر

[illegible]

یادی که نبود مانی دنیا

[illegible]

[illegible]

فی الصابر

[illegible]

[illegible]

در عالم دین و سوی دو قول نیست
چون مرکب او تیز شود کرد ندید
نا دیده چند و رنگ کهن خاک او را
بر عالم جو بش کهن بر چو رشته
گردش این گسسته و کرده دو شش
گرچه جفا دارد با عاقلان
سخت و دور و سبب تماشی
هر که جفا جوید بر خویشتن
وین که چو گل روی بشوید پشت
وین که سی ایرنگ و لب
وین که چو ابو جمله دید زشت
دیده نرگس چو شود ترا زیر
دیر باید که گفت چرخ
و آنچه که خواهیش او پشت
گرچه چو تیر است کمان پشت شاخ

[illegible]

وی که جز رحمت و فضل نیست خاص ش
نیستی فلک روز قانع خاک ش
نگ فک خاک زوراز ازل فاش

نکوهش می‌کند آسمان را

گرد بر آورد هم از او دیا ش
زشت که گوید زهر زانش
دشمن از دوست
خشم که دارد که از او فاش
هر شب و هر روز بشوید نقاش
حیل زانست و نفس چو باش
این همه اکنون ناجور
باز کند جز ضعیف و دو تاش
خنده ام آب و مرادم کجاش
یک صواب تو گفتی خطاش
طبع مادای پیر اندر نقاش

[illegible]

بافت عالمش فلک را دوزش
هر که او هیچ

یکه بگوید که از دوستان
هر که مراد از لحد او دور شد
این همه ارایش باغ و بهار
وین که گردد از هزاران
وین کری برگفت شاخ گل
وین کری بوی انداز گل
وین که اگر باد گل ورزد
از کف کهن
تیره شود صورت پر نور او
مرکب من بود زمان
جز هوای دل من تا حشن
و اکنون چون کار با خبر
گفتن این چرخ بس ای

[illegible]

بستند بدی و خیری زکاتش
این عالم از آن پس جزای مکافش
در علم و هنر باشد و یار و تاش
هر چند که اینجا بود و این جسم جاش
بر چه نهاد ای قوالی جاش
گرد نماند بجهان کس و داش
تیز رسید است به دو خود جاش
می و نی زیب و جمال و جاش
بلبل نو ز شکفتی خواش
باد بفشاند روی قباش
سرخ عقیق است و لوکی بجاش
عنبر بارند هوا بر جاش
کند شود کار دوران و دواش

[illegible]

خاموش بود که گوش خسارا را
هر که اعتقاد کرد بر این بی وفا
این طارم بی قرار ازرق
گوشم نشنود و این جیل
با پشت چو حلقه خیده گویی
با جد کنون مطالعت کن
وز او شوی از گناه گرد
گیتی همه جهل و جنات او
بی شرع و بیان او خرد را
در بحر ضلال گشتی
غرقه شده و پیش کشتی
دیوانه شده ای که ای
بر بحر مضارع است و لش

بر بود زمین جمال و رونق
چون گشت بزم رکمنعق
وصف سراغنگ محنق
ای باطل و جز ل اعطا بی
هر که گشته ای محض طرق
مردم همه تشنه او مرزوق
مهم نشود هنگر مطلق
جز حب عهد تو ال مطلق
زنستی بغایت احمق
از نقره و سیم خام زیبق

بر بیدوم خسته و مودوش
هر چند بی شمار مرا او راست

وصف کند از گستردی و پیری

وان جیش چو غنچه کودکی را
ای ناخته شصت سال زیست
یکچند بزرق شعر گفتی
پیدا نشو و بیست بیز
حق تعالی که حبیب
آن عالم دین که از جهان
ابلیس برید ازان علاف
ای غرقه شده و باب طوفان
جز بی خودی گمان کنید
نشنو ز نظام و قوالجث

یاد می‌کند ایام پیری را

[illegible]

[illegible]

فی التفکر والتفسیر

[illegible]

فی انواع الحکم

[illegible]

حرص بیدکو میداند با بالیجار اشتغاث

[illegible]

فی الکلام والموعظه

[illegible]

با این سوی کرد و شکوه روی
بندیش زشتگان نشانه
هر برت و ز فضل خویش آید
از پکیهان به دل کمش کند
گفت مرا به دل درون از تو
حاجیان آمده با تعظیم
آمده سوی مکه از عرفات
من شدم ساعتی به استقبال
گفتم او را بگوی چون رستی
شاد گشتم بدانکه کردی حج
چون همی خواستی که احرام
گفت نی گفتمش ز دی لیک
گفت نی گفتمش چو در عرفات
گفت نی گفتمش چو سر حق
گفت نی گفتمش چو سنگ جمار
گفت نی گفتمش چو گشتی
گفت نی گفتمش چو گشتی تو
گفت نی گفتمش به وقت طواف
گفت نی گفتمش چو در سعی
گفت نی گفتمش چو گشتی باز
گفت این باب هر چه گفتی تو
رفته که دیدن آمدی باز
[illegible]

این بدکو هستی اندرین منزل
ای برلب سوی [illegible]
پس [illegible]
همچون [illegible]
[illegible]

و مبیدی کس سال را
با [illegible]
[illegible]
اندر دل خویش سوی [illegible]
از [illegible]

سدیش زر و زر کار آن سال
هر که [illegible]
[illegible]
هر کس سوی خویشتن [illegible]
هر چند که [illegible]
تا گر از رحمت خدای رحیم
باز گشته به سوی [illegible]
دوستی مخلص [illegible] کریم
[illegible]

ولایضا

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بکار خوب و کردار نیک
[illegible]
اگر آز [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چو اگر آدم که حسن خود را
زراکه ما رگزیده است جدید زوق

نگر دچون و چرا گر بی ساری
کمن مری نو رسکی کی جوا زو

چرا بانگ خروش فغان
چه داد یزدان مرا زخشکی

[illegible]

اگر محبت چه نادری از تو ما نداریم
زنا بجا دو کمان چون بری که ما داریم

چرا چو چون زنا مکان خردادیم
خدای مرا اگر نه هی بخشاریم

اگر خرد دگر ران برسر نیاد ادیم
کی خرد اوش و دخت بیاریم

[illegible]

وزان غش که زمحنت ستم ...
زار اگر گواره و مشکر که نیاری

خرد و ز بهر چه دادند من که خود
چرا که ارگ ...

چرا بآهو ... روز ...

اگر مفضل خرد و ...
خرد چرا که گوید ...

[illegible]

همه با تو زمحنت داری بسیار داریم
شکر خرد ...

کمی خدای ... دکی ... کار داریم
بفضل خویش ... گرفتاریم

چرا من ... کارها گران داریم

[illegible]

یاد می کند نفس خود بجوانی آید یادت ...

[illegible]

مذمت می کند نفس اخلق

[illegible]

در تعریف خزان گوید

[illegible]

[illegible]

باز دل هر کسی تو دانی
از بیم سیاه و چهره
... دستی سول و آتش
با این همه ... ستور کرده
زین نامه چو خاک خوارم ایرک
ای یار سپید ورده و ساز
... تو بعطار خویش ...
من گرچه تو شاد و شکیبایی
کز من بسلام زنی تو آیم
از بد خورای رفیق ...
با جاهل و ... در ... شتم
اکنون که مرا ... شکر ...
با قدر ندارم ...
نایدم سر ... در ... ارم
بل من بنمایش ... خویش
من حشمه ... جل ... ی برد
روی ... و ... بلاغت
آن روز گرم بدیدی تو
آن روز قوی و شاد بودم
زان می که بدان نه خوارم
بیدار شدم ز خواب لا بل
بستردم گرد بی شماری
از دست شوم ز دهر باد
اکنون چو زمشکل پیری
زین پس ... ... هرگز
دام وز ... ... بی قو
بر خیز ... از ... ی
ای ... سرو تیغ ...
افزون ز چهل سال سی کردی
ناپاک شد اکنون ...
از ده ... چگونه پیش ... کس

دانی که چگونه دل نگارم
چاره ... و ... در حصارم
رحمت ... پای می فشارم
هرگز نبوم ... من حمارم
در دیده ... عامه خوارم
من یار تو بود می نیارم
من با تو ... ز در قطارم
با قول چو ... ... خوارم
زنهار ... هرگز نبارم
من پشت بزیر بار نارم
با عاقل ... ... بارم
من ... ... نگارم
بل ... ... در کارم
... ... در ... ارم
حق فضلا همی گذارم
با ناز گرفته ... کارم
چون دید ... گرفته نگارم
پنداشتی که من چنارم
امروز ضعیف و سوگوارم
امروز ... خارم
بیدارم ... کارم
از عار ... عارم
بسیاری بود ... ارم
مرا ... وزیج نگارم
... ... کارم
هم ... زمین ... جارم
در قول ... هموارم

داوی ... ... کم
سندیش ... ... کم
گز ... ... مرهم

می خوار ... ... شاد ... که
زیرا که بدوستی ... سولت
تو داده ... بروز محشر
هرچند که ... خوش سخنها
زیرا که ... گرگ و خرس کرده
مستی تو ... خواهد
من گر تو سواری ... چو ی
من گر ... شهریاری
من بار نخواهم از تو زیرا که
کز زهر ... ... چو تیغ
... ... مرا نخواهی
گرچه ... ... و ... من
پاک ... ... زبانم
لافی نزدم ... فضایل
زیرا که جهان ... آزا
... ... کان ...
امروز ... ضعیف ...
این ... ... خویش
بر ... ... زرشته ...
چون سیرت چرخ را بدیدم
برزود ... ... غفلت
برکندم ... ... دا
... ... کشتم
... ... ازرا
اگر ... بود ... را
اگر ... ... بودم
وین ... ... آزمایش

فی الحکم والمواعظ

بسیار ... ... بجلت
... ... نباید ... کار
بر خویشتن ... آزا

می ... نگارم ... خوارم
... ... گناه کارم
زین ... کار ... فکارم
... ... خوش ... کارم
یارب ... ... خوارم
با من ... که ... شیارم
برمرکب ... سوارم
در خانه خویش شهریارم
بار ... بزیر بارم
پیداست ... ... کارم
... ... خواستارم
... ... خارم
چون ... ... ارم
زیرا که ... ... شمارم
... ... کارم
... ... بهارم
این ... ... ارم
چون ... ... خویش ... ارم
... ... قارم
... ... سارم
از ... ... ارم
... ... یارم
چون طاعت ... ... بارم
از حق و ... ... ارم
... ... ارم
و اکنون ... ... عیارم
برخوان ... ... کارم
... ... مردان ... بیم
... ... بیم
بر خویشتن ... ... هم
آن ... ... مبهم

[illegible]

[illegible]

آن ... طاعت ... ذات
... ... معدن احسان کرد
... ... افلاک ... برزدهی
... ... زنار ... بی
... ... قز
... ... شنید ...
... ... سلاح ...
... ... کشتم
... ...
... ... مش ... دل
... ... کز
... ... جهل
... ...
... ... وراست
... ... هی
... ... ی
... ... کرم
... ... آسمان
... ...

طاعت ... ... نم
دل ... ... شتم
... ... نم
... ... نم
... ... انگم
... ... کنم
... ... شتم
... ... علم
... ... شکنم
... ... ستم
... ... دم
... ... ستم
... ... نم
... ... در ... شتم
... ... مادم

حکایت ... ...

گر تو ... ... هم
... ... رحیم
... ... رحیم
... ... حیم
... ... جحیم
... ... عظیم
... ... ریم
... ... کلیم
... ... ریم
... ... حکیم
... ... سقیم
... ... تیم
... ... الیم
... ... تیم

بیش ... ... پس از ...
... ... حالت
... ... کر
... ... پیه
... ... هیم
... ... اگر
... ... زند
... ... شود
... ... معد
... ... زاد
... ... خورد
... ... ی
... ... نسبت
... ... ان
... ... نا
راست ... ... کنج
... ... بهشت
کس ... ... سبیل
ای ... ... رحمه
... ... کریم
... ... ما
... ... ان
... ... بود
... ... مر
... ... دریغ
در مقام ... ... ی
... ... رم
... ... رد
... ... جز

گر ... ... نم
برسر ... ... نم
آب ... ... نم
... ... نم
... ... نم
... ... نم
... ... نم
... ... تم
... ... تم
... ... کم
... ... تم
... ... تم
... ... نیم
... ... نم
... ... تم
... ... دم
... ... چیم
... ... خیم
... ... جیم
... ... جیم
... ... حیم
... ... ریم
... ... کیم
... ... لیم
... ... بیم
... ... سیم
... ... شیم
... ... شیم
... ... ریم
... ... جیم
... ... حیم

[illegible]

[illegible]

بر تو و بر سلطان و سلطانم
نه جزا و را چو تو محبوس بعز نام
نکند در قفس خویش بر زندانم
سبزوار نور ماند چنین که نم
خوقد عدل تو و بنده احسانم
حکمت نیست در دمیده ریکانم
من بیچاره ز حصبان تو حیرانم
کو منم از عدل با احسان تو حسانم
کشتی [illegible] و شه یادم
زیرا که چنین نشنیده یادم
نیست آنچه صورت و نگارم
جز صبر ندانم و ندارم
جز رنج و پیکر نزارم
مانده و در شاهوارم
[illegible] در این حصین حصارم
من روی سوی او سپارم
هم دامن دوست و هم ازارم
مالیده کنه بر بارم
گمراه شوند در غبارم

[illegible]

ازین پس کو این سلطان را مدام
هر روز یک من نیست هر رنگ [illegible]
چو من دست خویش از جمع [illegible]
بجان خواهست خوش [illegible]
باریک و ماهی ربختی [illegible]
[illegible]
[illegible]
وزان گشت [illegible] و دل مرده
[illegible]
چگونه به پیش من آید ضعیفی
[illegible]
چو من بر چان دست [illegible]
گر قوی ای چرخ گردان [illegible]
ای خرد مندان که باشد در جهان
مشکل پیش آمد [illegible] عجب
گرگ مردم خوار گشت [illegible]
چون دگرگون شد همه احوال این
شیر شران بودم اکنون [illegible]

بجز رش در دون [illegible]
اگر تر و او در پیش [illegible]
[illegible]
شاهسند مردان [illegible]
چو خورشید [illegible]
[illegible] از چرخ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

تو ای حبسی کز ره نکوی
اگر تو مر این قول را منکری
ز پیغمبر آمد وصی حیدر است
سر والی این دین حق است و ما
ملامت مکن‌مان اگر ما چو تو
بغوغای دان چه‌ خوشی
اگر سنگ بجای اندر شود
عزیزیم بر چشم دانا چو زر
از اهل خراسان چه گویند ای
ای حق ...
نیست به نسبت ...
گر تو شریعی ...
تن صد ...
نیک و بد ...
دیو ...
چند سالی که ...
تو شده دیگر این زمانه ...
گوهر دین چون ...
سگ سوی حرام ...
زنده و پاینده ...
زنده ... حقیقت ...
بل که ...
هرکه ...
آب خدا ...
اصل ...
گر تو ...
بنگر ...
فضل ...
طمع ...
ای ستمگر ...
نرم کرد ...

به پهلو و به گفتار ما کرده‌ایم
چنان دان که ما مرترا منکریم
که ما بر پی ورد او آن دریم
چنین فخر است ...
برجز و ره جای ...
چو لالی که ما بر سر ...
مرا نزد ... سنگ ...
بچشم تو در خاک و ...
که گوینده ما کافر و شاعریم

ایضا فی التخلص

بسته کرده ...
چون تو ...
جانت ...
سوی ...
دیو ...
عیب ...
کی شود ...
روز ...
نانبرده ...
از ... جهان ...
گرچه ...
نیست ...
زنده ...
آن ...
معنی ...
خواد ...
چون ...
گرچه ...
در ...

همه سر بدین حق است و ما
وگر تو برین سر سری آوری
زنو زنده او خلق را رهبر است
اگر تو بالی ...
سپاس است بر ما خداوند را
...
چرا گشت ...
علی اساس است ...
اگر است گوینده گویندان

مگر خبر ...
بلکه ...
اهرمن ...
راه ...
داد ...
هر که ...
دل ...
روز ...
تو ...
هر که ...
زنده ...
زنده ...
مردم ...
...
گر ...
گرچه ...
کشته ...
فضل سخن ...
چون ...

الاحیاء الاسماء

قصد کردی که ...
ابلیس ...

ازین امور ز مطبع سریم
دگر شو پاور که ما ...
چنین ...
بطاعت تو ...
که نه چون ...
که ما بر سر ...
چو ...
نه چون ...
همراه ...
جسته ...
از ...
نیست ...
گر تو ...
خواهی ...
عقل ...
معنی ...
چشم ...
راه ...
جانت ...
بسته ...
سوی ...
تو ...
خلق ...
دروغ ...
چون سخن خوب ...
چون سخن خوب ...
کشته ...
فضل اساس ...
پس ...
چون نگویی ...
هر ...

سخن حجت بشنو که بی باطل
مرجان مراد ...
کتابا ...
بسیار ...
وآن ...
تن جان ...
بر گوهر ...
زیرا که ...
آن ...
با این ...
فاضل ...
آن ...
از ...
کرد ...
زین باغ ...
لشتاب ...
ای جان ...
برگ ...
فرعون ...
بالیت ...
کین ...
ای ...
لیکن ...
در دولت ...
چرا ...
اگر بر مرکب حکمت سواری
...
شرف ...
که ...
مران ...
سوی ...

نرم و با حجت و ...
...
آزار ...
گشته ...
بر ...
تخت ...
در راه ...
واله ...
بر ...
بر صورت ...
در ...
در ...
بر ...
دهقان ...
گر ...
از ...
ششاد ...
بر ...
سر ...
بر ...
بر ...
کاشتر ...
دیوان ...

چرا نایی سوی میدان ...
ببندد ...
گر ...
در حکمت ...
بر ...
از ...

وقال ایضا ...

سخن نیکو و خوب ...
نگر که ...
نگر که ...
تا این ...
جان ...
رفته ...
تو ...
آمد ...
زین صورت ...
زی ...
زین ...
بادی ...
در باغ ...
زیرا که ...
زیتون ...
در باغ ...
بر ...
مشک ...
کو ...
و آنگونه ...
من ...
ای حجت ...
تا ...

فی التذکیر

جهان را دیده ...
هنگام ...
گر ...
کس ...
شب ...
زکو ...

صعب و ...
دانی ...
زین ...
آن ...
بر ...
نی ...
به ...
ور ...
تو ...
با ...
به ...
بر ...
جز ...
کس ...
مرجبر ...
وان ...
ازدانه ...
بر ...
مستان ...
آن ...
او ...
چیزی ...
با ...
تا ...
چو ...
شعبده ...
بزیر ...
کز ...
تا ...
ببر ...
بزیر ...

ره کندات زین صحرای [illegible]
چند چپ و راست بتازی [illegible]
باک نداری که درین [illegible]
چو که بنشینی [illegible] رنج
زیر کاها ن گران دو بال
جنت مراد وقت ضعیفی [illegible]
جز که باز بسی دم زدن
تا تو بکی خانه [illegible]
دیو قرین تو چرا گشت اگر
سود ندارد [illegible] پشیمان [illegible]
کان تو است [illegible]
خود بس آمد [illegible]
اینه باید است [illegible]
ای [illegible]
روز و شب [illegible]
[illegible] امام زمان
گفت [illegible]

دل منه اینجا و مرنجان [illegible]
چون زنوی راست درین [illegible]
که [illegible] بدل [illegible]
کانکه باشند کهان و جهان
ست شدت گردن [illegible]
[illegible]
از تو [illegible]
سایه شد سایه [illegible]
دل [illegible] جنت [illegible]
چون شود آن روز [illegible]
کو [illegible]
چون [illegible]
[illegible] رایگان
نام تو [illegible]
در هستی [illegible]

استدلال می کند با نواع علوم بر اثبات توحید

[illegible]

ایزد و زی خویشتن [illegible]
چند بودی در بیابان [illegible]
[illegible] از این خواب [illegible]
[illegible]
ای پسر [illegible] حکمت بگوی
در [illegible] علم حقیقت [illegible]
تا زتو میراث بماند سخن

ای شده [illegible]
توشه درین ره [illegible]
سود [illegible]
نه پسر و نه پدر [illegible]
[illegible]

[illegible]

تا میدان عالم است ای برادر [illegible]

[illegible]

در برگزیده این دنیا

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تا این خاک معمور فلک است
به دو دینار طنبوری نجوی
زبس استان ... بماند
همگان من عزت خوار و شها
لطافت بیت ناید ...
نغزها ... یزدان ...
گوشش ... سلطان ...
همگان لاجرم در دین ...
هم باد ... دشمن ...
مرا احسان او ...
مراد یوان چو هیچ ...
چو شعر من بخوانی ...
بالمثل ... بتفصیل ...
دل بجو ... حکمت ...
گرد یوان ...
راستی را داد دین ...
کرم و مهر ...
دین چه باشد ...
راست گوی ...
مرهن راکه ...
با علی ...
مر مرا آن ده ...
از قرین ...
استیای ...
کاسلامی ...
زبرین و بنیاد ...
خشم را ...
پارسائی ...
خوی نیکو ...
نازنین ...
خامشی ...

معلقت آسمان ...
مدائنی کس ...
بر برو دست ...
از بیم مانده ...
بطاعت ...
بیا ... مر ترا ...
قول سلطان ...
مکافات ...
دین اندر ...
من از احسان ...
بخوان دیوان من ...

زمین ورا ...
خوابان ...
بصورتهای ...
گرزان ...
بطاعت ...
بیکم از ...
بجای ...
مرا گر قوم ...
خداوند ...
مرا مرغ ...
کز آیات قران ...

چنگل گوی ...
همه ...
بسیر ...
همی ...
که گوید ...
بروح ...
سلیم است ...
بجود ...
مرا ...
گر بار ...
دل دیوان ...
تراسجده ...

فی انواع العلم

یک چون ...
ناکرده خالی از دو ...
در خزینه علم ...
این چنین باید ...
راستی ...
خر با ...
بچنین ...
گر نداری ...
انچنین باید ...
کاو چون ...
گر قرین ...
زو نشاید ...
بر سبیل ...
بر صفت ...
زیر ...
شخص ...
در قناعت ...
تن چه ماند ...
مانده ...

چون بهشت ...
دل خزینه علم ...
جان ...
ادب ...
راستی ...
علم را ...
خوب ...
خوب ...
بار ...
داد ...
در ...
در ...
برو آن ...
از محمد ...
چون ...
گر نخواهی ...
علم جوی ...
چون ...
روزبان ...

نادر دنیا ...
نیست برتر ...
چون کنی ...
تا ز دین ...
این از آن ...
جست ...
نابودن ...
از میان ...
گر ...
پس ...
چو ...
نه زمان ...
خود ...
چون کنی ...
خود ...
بر سر ...
بین ...
تن ...
چون ...

[illegible]

تو از جهل ...
اگر بر خاک ...
مرا گر ...
بشنو که ...
زین قبه ...
زین گوی ...
پیغام ...
چون گاهی ...
جنبنده ...
تو عالم ...
وان ...
هر چه ...
پس عالم ...
از ...
زندان ...
بنگر ...
بندی ...
چون باز ...
وان ...
بنگر ...
گر مذهب ...
ای گروه ...
معزاست ...
زیرا که ...
من ...
چون من ...
ور دین ...
چنیت ...
دیوان ...
من شیعت اولاد مصطفی ام
چرخ پنداری ...

من از علم ...
شاخوانده ...
کاو ...

فی التذکیر

زین ...
آراسته ...
افتد ...
تاریک ...
بر ...
وین عالم ...
پیوسته ...
سوان ...
نابوده ...
این ...
بستان ...
در بند ...
بر ...
تا زیت ...
می خور ...
زکات ...
در ...
بر صفت ...
دستار ...
وز ...
در ...
لرزان ...
رخساره ...
نوشته ...
در دست ...
زان ...

ز تصنیفات من ...
وگر ...
با آل مصطفی بر عالم ...
زین سبز ...
زین ...
کی ...
نابوده ...
او لاد ...
عمر ...
فرسوده ...
جز ...
آباد ...
از ...
بر ...
در بند ...
این ...
تا از ...
گوید ...
نه میر خراسان ...
این ...
گر جهل ...
طعنه ...
بر ...
از ...
خورشید ...
پیغام ...
لیکن ...
در ...

فی صفة اللیل

شاخ ...

که معقولات ...
ورا ...
فرسوده ...
پیغام ...
پر ...
رفتند ...
یک روز ...
زین ...
پاینده ...
مانند ...
ایام ...
فرسوده ...
تا ...
در خاک ...
بنگر ...
تو ...
آن ...
مشغول ...
مانده ...
نه شاه ...
در کار ...
بر گنبد ...
از ...
گور ...
در ...
گوید ...
بر خاک ...
تا ...
ازین ...
ور ...
برگ ...

[illegible]

جمله شبها ست روز روشنت
سود شد هم جز آنکه سود ...
گر چه سیحان کوه ...
جود و ما رشش ...
نیست ترا عالم فرد ...
...

کنج جمع ...
...
وای بران کو ...
... عالی است ...
چون ...

ای بخود ... جان ...
گر تو ...
...

استدلال بیگانه بر دوام ... علم

پخ تو شناخته بار شان جنان
باز ماند کم خویش بود
...

تخم دادی اگر کشتم

تخم دادی مرا گر کشتم
کو سنتی که تو تو کو گرفت
ای دیده ...
چون ...
...

یخاطب نفسه

...

فی صفة الابل

خاک ...
...

[illegible]

این صد هزار سال ...
امروز چون ...
تا آشکاره ...
خورشید ...
آنرا که او سوال ...

کردم کناره ...
از او ...
راز ...
کرسی فلک ...
از من ...
وان بنده ...
بر چرخ ...

چشم زمانه خیره شد ...
وان ...
من خواستار ...

این خوان در ایوان ...
چشم فلک است ...
چو بنده و این گوهر را ...
مرجان تو مرجان خدا است ...

[illegible]

[illegible]

وین مناسبات اندرون [illegible]
پیش و [illegible] ماند [illegible]
سیب کر [illegible] درخت [illegible]
مایه هر دو [illegible] خاک [illegible]
سنگ [illegible]
کار کنان [illegible] همه لیکن
سیرت و کار فرشته [illegible]
[illegible] علوم [illegible]
مر طلب [illegible] حقیقت
[illegible] فاضل [illegible]
حجت و برهان بجوی [illegible]

هر یک [illegible] و دانه [illegible]
کاهل [illegible]
ناید بیرون [illegible]
ملعون نبود هرگز [illegible] ملعون
گرچه بود [illegible] سنگ [illegible]
خند [illegible] پیداست [illegible]
[illegible]
ماه بگردن [illegible]
پاک [illegible]
جل کشیده [illegible]

دانه [illegible] درخت [illegible]
هر یک [illegible]
[illegible]
هر چه [illegible] هر دو [illegible]
یوشع بن نون اگرچه [illegible] بود
گوشت [illegible]
کار کنان خدا [illegible]
دل ز [illegible]
روی [illegible] سوی خدا [illegible]
گشته [illegible] شمع [illegible]

بیخ [illegible] زیر خاک [illegible]
هر کرا [illegible]
هر دو [illegible]
سوی [illegible]
همه [illegible]
پاک بود [illegible]
دل [illegible]
پاک شود [illegible]
[illegible]
خیره [illegible]
چون [illegible]

فی الشکر

[illegible] الا الله هو
[illegible] که خواهران [illegible]
[illegible] دیو و [illegible]
[illegible] دست زمان [illegible]
[illegible]
[illegible] رحمت یزدان
[illegible] صدف [illegible] باران
[illegible] دستی که خاک [illegible]
[illegible]
[illegible] علم [illegible]
[illegible]

زین [illegible] زمانه [illegible]
[illegible] چار [illegible]
[illegible]
کس [illegible] سپید کرد [illegible]
وز حرص و طلب [illegible]
[illegible] الا الله هو
در [illegible] چگونه [illegible]
از [illegible]
[illegible]
[illegible] صورت [illegible]
هرچند [illegible]
بر دست زمانه [illegible]
[illegible]
باگوش [illegible]
حیران [illegible]

زین دهر [illegible]
زین فاخر [illegible]
همواره [illegible]
جادوی زمانه [illegible]
هرچند [illegible] خلق [illegible]
[illegible] عالم [illegible]
از دیو [illegible]
وان خوار [illegible]
گر خاک [illegible]
کاره [illegible]
گر سوی [illegible]
یکی سوی [illegible]
این باخوی [illegible]
[illegible]
جز [illegible] حکیم [illegible] علم [illegible]

بی باک [illegible]
فتنه [illegible]
هرگز [illegible]
زین [illegible]
امروز [illegible]
[illegible]
گر [illegible]
[illegible]
این [illegible]
هرچند [illegible]
هرچه [illegible]
یکی سوی [illegible]
اندر [illegible]
کین [illegible]
[illegible]
ترک [illegible]

فی الاقرار [illegible]

[illegible] پند داد ولیکن
گفته [illegible] خانه [illegible]
[illegible]

زنگرش [illegible]
قومی در [illegible] زبان زمانه
میراث ماند از فلان [illegible]
[illegible]

یگانه زمانه شد [illegible]
[illegible]
چو خانه [illegible]
[illegible]

[illegible]
خوب [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

غم خورد و [illegible]
[illegible]
غم [illegible]
پای [illegible]
[illegible]
ای [illegible]
دست [illegible]
[illegible]

چون این [illegible]
دست [illegible]
چون برگ حنظل [illegible]
چون [illegible]
جز [illegible]
گر شوی [illegible]
[illegible]

پیش این کاروان [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
چون [illegible]

[illegible]
چون [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

حکایت [illegible]

بی [illegible]
مشفق [illegible]
زین [illegible]
جز [illegible]
[illegible]
[illegible]
از [illegible]
پیر و جوان و طفل [illegible]
این [illegible]
دانا [illegible]
[illegible]
[illegible]
آن [illegible]
این [illegible]

هر کس [illegible]
[illegible]
چون [illegible]
[illegible]

خطاب [illegible]

خانه [illegible]
وان [illegible]
هر دو [illegible]
[illegible]

[illegible]

هزاران قال خوب و رای نیک

ای حوزه ... هوش کرده فراخ

از مرگ کس بجنت بگاه ...

اکنون که رفت عمر بگو تا که چه

بیهوده کار آن بترد ره بره

ای چند گرد چنگال مرگ

حلقه کند گشت زه بر چپت

آرزو بایسته چون ...

شکر حیلت ...

چون گرد برو هیچ ...

دل در سرای ...

در توبیخ آنکس که ضایع شد روزگارش و از نیکنامه و فعلش

هرگز کسی ... نگر ...

او را بجز چه کار نگذارد

همایت از تو بس سال ...

چون عاقلان ...

بیراه و راه ...

ای در کمال فضل ...

جز در کمال فضل ...

و قال ایضاً فی التحریص ...

زین جاه آرزو ...

دانست باید ...

هر روز منزلی ...

هرگز نکان ...

هر مرگ ...

هزاران قال خوب ...

چرا این از برکش از ...

آن وطبع ای ...

این و هرکی ...

وین کار از سوی او خواندن

جز وین ...

عاقل ... در چنین گاهی

ای بجت بد نشود عاقل

در خانه وین ...

وز کرده و حال ...

بیرون نشود آب ...

ای قوم چند ...

امیت ... کار ...

راضی نشود ...

چه سر کنی ...

تا برنزند کسی ...

آزادگی و طمع ...

آرایش او ...

از خلق ...

این ...

مردم ...

از حق ...

بر ساقت چوب ...

من کرده ...

چندین ...

این ...

دنیا ...

بر باطل خویش ...

یاد میکرد ... مردم فضل ...

چرا که ... جان از سر جان ...

تن ترا ...

نکوهش مکار از آنکه روی بگرداند از ...

تو مرزوق را چون همی حمد گویی
چو کبر معین تو گشته دو روی
پیدا [illegible]
دل [illegible]
[illegible]
[illegible]

شود حمدهای [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

فی التفسیر

[illegible]

خراسان چو [illegible]
[illegible]
[illegible]

امام زمان را ببین [illegible]
عالم [illegible] آیات الله [illegible]
[illegible]

فی الزجر عن الخطا

[illegible]

[illegible]

چون دشت [illegible]
[illegible]

[illegible]

کرچه مرا اهل خرد ساخت
مر عقلا را بجو انسان منم
نکرد و اندر سخن هر حسی
کرچه خان شد بری اختیم ما
جنت جمال شرف شوشتر
فرزنه داری بعز لطهای لغز
فرزندانت که دانی که جنت
هر که از ین راز خبر یافت
دفتر عقلش که سوی مرد علم
ای عورت کفر و هر چه ادا
چندین عقلان رو ادا جاز
کین جاه و جاه روشن خاک امد
آن جنت که زنده که ز هر روشن
ترسا پسر خدای گفت اورا
چون کو هر خویش یافت باشد
من خانه بدید نام جز این برگز
هر چند ترا خوش امد از جاه
آبا د جنت خانه چون
جنت بتو یافت این خرابی
امروز بکار در کشور
بر دست گیر چون سپاه
آن دان حقیقی که برچه کردستی
زان روز که پر خدای شکار
وز چرخ ستارگان فرو ریزد
چون انجم زده شده که مردم
آن روز بعذر گفت ریشه
برپا بی از ان بدین در امد
دولت سپاه تو پاکی
وز دست برسنگ تو نی آید
ای کشته ترا دل جگر بیان
قصد دنیت هم بدی داری

از بس بری دعوی و سری
بر سفاهت سفری
هر که به پند سخن ناصری
زین نکند عیب که بری
جز بها کرد که مشتری
در صفت روی بت عشری
علت این گنبد نیلوفری
کوی ره بود است به یک اختری
پوشیده و بیگانه سلیمانی
نجار رز کرد و جهل افتانی
تو خاک که فرو ریز دانی
نزدیک خرد تو بیگانی
از پی حرمت خویش دانی
مر خلق خوش را کوانی
کرد نه و هشیار دو رانی
باقی سوی تو از دین جانی
او روی بصفا و جوی ویرانی
ای جان تو نور و لطیف مرجانی
بنگر که چه گفت مرد دهقانی
کاری که برمش برد شادمانی
امروز بحضرت فقیر در جوانی
هر کس زده در طلبی سلطانی
چون برگ رزان بباد دانی
چون طلمان زلیس پریشانی
می خورد علان در مسلمانی
کرکی بشکل زنا بسانی
نافل بسری که تو سلیمانی
موتن بشکل جنگی کر بانی
بر آتش آرزو چو بریانی
لیکن چنگی که تحت مکانی

دوستی حرمت و خانه بسول
حجت دین نسختهای من
کرچه بیگان شده متوارم
خوب سخن جوی چو جو بی بمرد
چون شکر عسکری آو سخن
این نبود فضل و بنیاد این
وآب و درو آتش و خاک و هوا
مرح و پیری و غزل راه مکر
رستم که زنده وی بکان خنجر
باکره بیجاره بری سپنی
بار انی تخت اگر کلیم آمد
ای زنده و شده بتوان مردم
زیرا که حجر بود ترسا را
این خانه بچند مدین جای
تا نا تو چو بندگان بیکره
بیرون نکند خدای از کرج
در خانه مرد و دل پرستی
هر کار که بر مراد کردی
کناکه که بزیر زر و زبان نشین
در مسجد جای سجده و منبر
زانرو در بر سر کلاه و رد
زان روز که همه او برزند
خوبان همه خلق و زیبی سخن
پوشیده و نامه آن زمان کاری
وا سخا زد و ترا چنین کاری
زیبا زتو تا چه بی باید
امروز ای بعطر جان بخشی
فردا برود نهی و بگذاری
لعبت چکنی به حرز پر یو دان
باز از دگری چکو نه بریانی

کرد مرا بیکی و مانندری
شد چو بعطر سحری کل خجر
زین عقده و دست مرا برتری
نیکو بی و قربی و دلبری
شاید اگر تو بنود عسکری
چرکه فرد ماسیکه و چاکری
از چه ثنا و مدد دین داوری
علم بگوانی و هنر نفری
بی خطر است آن سخن دفتری
از شخص بسی بر دوان بانی
وا گاه که ذکر و نقشانی
مرجان ترا تخت باید
ماناکه تو پور دخت سرانی
از قدر بچند نفس آسانی
بنگر که چه دست نقش ارزانی
هر کونه که تو همیشه کردانی
بیرون نشوی تو زو دامانی
کو خاک کران و چنگ بیبانی
بسیار خوری از ان پشیمانی
بندیش زنیا جای سامانی
تا برنتی بکار چشانی
آید همه کار های پنهانی
زن را تو نور و آفتاب رخشانی
کس را نبود جز دعا بانی
کانرا تو کنون همی بجویانی
کامروز در این جهان امانی
تا پر هنی زعقر و سلطانی
ترب غلطی و غنو کر گانی
اینجا همه مال و ملک دهقانی
کز عقل نه بزر همه بانی
کر تو بشکل نیان که حالی

هشته عقده و کونی که من آن کیم

هشته هشته و کونی که من آن کیم
با ما دانت دهد وعده دانسته شود
این کی جاه و جاه ریکار زو زکرت
کرز هر خود روخوانت ترا کفش
خردت و دا خدا و بدجان آید تو
آهی دست ربست سبکاری
کرچه طرای و عیار جهان از تو
کرچه بسیار بود زشت ناحقیقت
سوی شهر خود و حکمت رهایی
سعد جها با چو کر کرد و بیابی
کرچه سرای جهانی هکان با
چو دخدایت علت تو دارا
اکه ماند چکونکبت بماند
دار فانی و سوی عالم باقی
صحبت و نیست نکار از برکه
چون بری و تو عطا و شا تو یا
اکه عطا و عطا بر مراد و
سر چه کشی در کلیم خرنکه کن
چاره بماند ترا جز اکه بطاعت
هیچ بیندیش اکز کالبد تو
هر که بدین راه سری هانی با ریشم
نک بیندیش که بگذشت
اکه ترا زنده که در چون برا ماند
در تو الست داشت نه بود
هر که بری و بلاج جنت ترا کم
دست خدا و خو وری تو شود انی
هر چه جز از خان خدای تو کار
کز تو سوی کو نانش را و درانی
ایل جاه کبرو و از ای نه دین
انکه علی واد و درک کیو فو
همه که را چون جام تام نتر

کو نشود بیرون تلک بر جوانی
شا کمانات دهد وعده نکاه
پس بدست کلوی بچشش کرفت
بری که کمراز بن معدن و شمار
کی روی بحراب زنجاری
عالم بلقب کاه خود طرازی
زشت هر کز نشود خوب بری
کرد و از آن باد به پسیده منازل
تو زه سرانی چو بی کان سرای
سوی جگان تو از خدای خطابی
شهره سرا باکه تو زهر جریانی
معدن الشکار و توشه بی
جهت ادراک و شناخت یکی
بیس تو چه بردی از بن عطای یکی
معدن دفضلت و جهل بر عطا
تا کی هی خور و کاری و کنانی
نوکنش از ترک و رنگ و نیا
خاک کنا کی شو و جوانی
رنک جهان زما بیت بر جوانی
با سکنا قی این کران شا
واکه سر بماندت چران ستانی
عقل چو دارد و دین جنت آنکه
شرم نداری امین مری و تر
ته او را تو دین چکو جهانی
جز سو الست و خوار است کار
من کلیم کی اوست راه بانی
سوی تو که دوستدار مانی
دانکه بعری تو ماد عادل
باید هر کز زعجت شوم بنیاد

کر زمینه زمینه چکونی بیند
چون کو غنیمت کرانه چو چکونی
چون طلاق چنان نبی
این شوریت بی بی کرم چنان
تو چو خر بر بسته تو چو تشاکی
چون تو و ماندی زنیست نسخه
سیرت زشت نماند و چو او
کوی خوب چو دیا و چو شرز
سخی حکم از تو بعت برین زی

خطاب بی ورکار دواد و بیکند بود که او را

شهره سرانی و دستوار و لیکن
کرچه ترا جنت علم و نز از عطاها
و اکه نیاید طریق سوی تو جوار
راست رجای و نفر کار و لیکن
دنیا و زاتر ا عطای جنت
کر ترا بسی باید ین عطای
نیک کمکن و درین عطا و درین
و هر ترامی بکشک سرکه بنهاد
کر چه بیکار و ماوه بیا
بندخواست و جه خرجه و
ماه ور تو خاک و آسمان بیت
بعث چرا کرد شان که بیت
کر تو السته زنده و دخت بکرت
رای ترا راه جنت و بی
بند خدایت کشکل تا
انکه برلست کنج علم
هر چه سوی جوی جرخ بر ماند
زیر لوای خدای جای جنت
چندر زبی ما عصای سوی د
کر تو جز او را سپهای دیتا بی
لاجرم از کبری دیل و کت

زرق و نار از طمع خرید
نور و از زرق و سسکاری
چو نکه چون عران کاری کی کا
هر بخش زر و زنکک جاب
آنچه تا دانی و دستی و کون
الکه از او بیاری جگری
سیرت ای کو کوته بری
کرچه در شهر بر از رعطا
کر تو از آن نایه چند کرا
هم بسرای اکر چه در پا
چون بسرای هم و شهر سرای
سوی من اهل بکار پند
از تو که چرا چه دان سوی جوی
راست بگو ای و از فریب
کر تو خرده و بد هب حکمات
تو که عطاء فی بعهد بری
تا تو که چو بین عطاء زیت
چاره جان ساز جز از تو تا
عالم و دیگر اگر و دوباره
کرت بباید ز بند تنک ره
در تن خالی بنهد جان تو
چون بیابان نخند چو
کر ته از بن بار نامه جت
کر تو برا قاسم و هب
روزه و شب اندر بلاو رنج
چو نکه سوی کنج جان او کرد
بهده باندیشه کر نصد
کر بحای مرا کر ابلی تو
سوی ما را خرا و که کرد
والله و الله که بر طریق
روز و شب از کبری

کرچه بلا دیدی از این عالم

همسوال اینان چنین ...
چون ... بازی ...
...
چون با جهل ...
...

بر سر باد ...
...

جهان ... هر روی ...
...

اگر ... جان ...
اگر ... قوت ...
...

در انواع ذکر

...
این اگر ...
...

باغ اگر ...
...

...

اکنون مردم شوی گر از اول
آینه عزیز شده سوی ...
با جهل ... چند ازیرا
گر چه کنی ... ازین جاه
یک روز ... شوی ...
دانش ... درخت ...
چیزی ... نشانت وادم
هر چند که بی ...
با ... از ... گفت

دیوی ... فروز دو دمی
چون ... گرفت ...
گر ... نابدت ...
یک روز ... مشتری ...
کامروز ... جهان ...
بر ... درخت مصطفائی
زیرا که ... تشنه ...
دریای ... شوی ...

شور آب ... دریا
با علم ... شوی ...
ای جاهل ... شوی ...
در ... شوی ...
... شوی ...
... میوه ...
زان میوه ... شوی ...
از ... حکمت

چون پاک شوی ...
بازجو ...
ای تشنه چرا ...
هر چند ...
هر چند ضعیف چون ...
در سایه برگ ...
گر ... جستن ...
گر حکمت ...
آن ... مقالت ...

...

جان را ... مردم ...
...

بی ... کس ...
...

...
...

اکنون مردم شوی گر از اول

فی التدبر

براین سخت سخت این مرد [illegible]
اگرچه تو او را سبک می [illegible]

فی فنون العلم والحلم

هر کاندر جهت آن جلیت

هر کاندر جهت آن جلیت
ای جان بابیست [illegible]
تو از جان [illegible] لطیفت
ولیکن چون [illegible]

[illegible]

در حق آنکس که بادیه [illegible]

[illegible]

دل در وی‌اش سوز محبت ندید
جان پر است همچو من عقل ...
شاخ وز شود ... انگور ...
گوری ازو ... [illegible]
مرد مون ... [illegible]
دام خواهی ... [illegible]
دعوی دوستی این داری ...
از قضا چون ... [illegible]
رگ ... [illegible]
هر زمان ... [illegible]
ای ... [illegible]
از کار تو دانی که یکجا هم
[illegible]

گرت باید که تخت ... [illegible]
چیز ... [illegible]
چون بخت گردی ... [illegible]
[illegible]

دوستی مکن با کسی اگر دشمن باوی گردد از حاسدان

هرچند تو به بخت ... [illegible]
چون جان ... [illegible]
[illegible]

بخش ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

صفت شب تاریک

[illegible]

در بیدار کردن آنکس که مشغول گردد از دنیا

[illegible]

تا بپوشد کیوان فرو هلد

تا بپوشد کیوان فرو هلد

[illegible]

روز و شب اندر خلوت

[illegible]

صفت [illegible]

[illegible]

چاره رنده و بود [illegible]
چه سود چون [illegible]
کشتی [illegible] که مردان را
مرده است [illegible]

هر چیز [illegible] شود [illegible]
وانرا [illegible]
زین جاهلان [illegible]
زین کور و کر [illegible]
ای حجت خراسان [illegible]

آن کو [illegible]
گر تو نام [illegible]
[illegible]
گر [illegible]
گفتار [illegible]
این کو [illegible]
[illegible]
گر [illegible]

تنگ است بر تو چون [illegible]
فضل [illegible]
خاک است [illegible]
[illegible]
چون باز خاک [illegible]
جانت [illegible]
[illegible]
سوی [illegible]

[illegible]
تو چه گر [illegible]
او را [illegible]
گرچه [illegible]
ناچار باز [illegible]
چندین [illegible]
[illegible]
گر [illegible]
گرچه [illegible]

قطعات

چون بگزیدی [illegible]
[illegible]
ایزد [illegible]
آیدت از [illegible]

[illegible]
[illegible]
دیو [illegible]
[illegible]

وله ایضاً

[illegible]

ایضاً له

[illegible]

ایضاً له

[illegible]

ایضاً له

[illegible]

اگر [illegible]
[illegible]
[illegible]

وله ایضاً

[illegible]

وله ایضاً

[illegible]

ایضاً

[illegible]

ایضاً

[illegible]

ایضاً

[illegible]

ایضاً

[illegible]

ایضاً

[illegible]

ایضاً

[illegible]

ایضاً

[illegible]